

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopis se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
rezen, pondelika in
dneve po prezniku

Demo-komunistični režim

V ljubljanskem občinskem svetu so torej sinoči padle nedvomno jasne karte. V Ljubljani imamo demoburžujko-socialistično-komunistično zvezo.

Tega nismo pričakovali ne mi, ne ljubljanska javnost, najmanj pa ljubljansko delavstvo. Sicer se je že v prejšnjih sejah videlo, da socialisti in komunisti dosledno glasujejo z žerjavovci, vendar so bili to slučaj, v katerih sta se socialistična in komunistična skupina kolikortoliko spretno pred javnostjo mogli oprati, ker je bila igra vprizorjena tako, da so socialisti in komunisti stajali predloge in je SDS zanje glasovala. Predlogi so bili seveda vsi le taki, ki so bili v popolnem skladu z intencijami SDS. Toda, kakor rečeno, kljub vsemu temu in kljub temu, da socialistični in komunistični govorniki niso niti z besedico napadli SDS, ampak so dosledno žerjavovcem sekundirali v blatenju naše stranke, kljub temu nihče, ki je količikaj verjel v politično nedolnost socialističnih skupin, ni mislil, da bodo socialisti in komunisti ostentativno pozitivno nastopili v eni fronti s SDS tudi v slučaju, kjer jim njihov lasten strankarski prestiž to prepoveduje in kjer je situacija taka, da jih naravnost silijo, da se zadrže vsaj nevtralnino.

Tak slučaj je bil sinoči pri konstituiranju odsekov občinskega sveta. Izvoljeni so bili v vsak odsek po štirje zastopniki SLS, štirje od SDS (med temi je na račun SDS v socialno-političen odsek proti kompromisnemu dogovoru prišel dr. Lemež) in en zastopnik socialistične in komunistične skupine. Pri konstituiranju odsekov se je stalo nasproti enako število članov SLS in SDS. Socialističnemu oziroma komunističnemu zastopniku torej ni bilo treba nič drugega kot ostati nevtralen in v vsakem odseku bi moral odločati žreb med kandidatom SLS in SDS. Po načelih politične doslednosti bi bilo edino to za socialiste in komuniste mogoče. Toda že v predrazgovorih se je izkazalo, da imajo SDS socialisti in komuniste nase privezane, za javnost pa je položaj razsvetlila izjava inž. Gustinčiča, ki je povedal, da komunisti in socialisti hočejo, da vsa načelnika mesta dobi SDS in da zato ne bodo ostali nevtralni, ampak bodo v vseh odsekih glasovali za kandidate SDS. Tako se je tudi zgodilo. Socialisti Likar in Miklošič in komunisti dr. Lemež in inž. Gustinčič so sinoči vsi vselej dosledno nastopali za predloge SDS in žerjavovcem tako pomagali do absolutne moči na magistratu. Nič niso izdala opozorila na Fakina in druge delavske mučenike, nič opomini na orjunaški teror, nič vsa svarila občinskih svetnikov SLS, socialistična in komunistična skupina sta bili že izgubljeni, brezpogojno žerjavovcem zapisani in le izvršilo se je, kar je bilo že poprej v pogodbi SDS s komunisti in socialisti dogovorjeno.

To je nedvomno za Ljubljano tako važen dogodek, da je prav, da se z njim na tem mestu bavimo. Vse marksistično delavstvo v Ljubljani je izročeno SDS-buržuaziji. Ono nima več zastopnikov, ki naj bi delali na programu, na katerem so kandidirali in bili izvoljeni. Posredno je predano SDS vse marksistično delavstvo v Sloveniji, kajti ljubljanski občinski svet je edini večji forum, kjer zastopniki tega delavstva morejo nastopiti tako, da odmeva po deželi. Tu prav nič ne pomeni opletanje dr. Lemeža, ki govori o principih; dejanja kažejo, da socialistični in komunistični zastopstvo nima nobenega drugega vodila več kot slepo služiti žerjavovcem. Da samo tozadevna izmotavanja dr. Lemeža nič ne veljajo, je sam dokazal, ko je sprejel od žerjavovcev naklonjeni mandat v socialno političnem odseku in si s tem vzel vsako legitimacijo govoriti o principih.

Prijatelj delavskega gibanja mora biti groza pri tem činu marksističnega občinskega zastopstva. Vsa javnost ima dokaz, da se vsa marksistična politika od leve do desne vodi še vedno v tistem demoburžujkem duhu, ki smo ga vajeni iz Kristanovih časov. Na tem dejstvu ne more nihče več ničesar izpremeniti. Tudi če bodo morda pri kakih priložnostih šli socialisti in komunisti še ločeno od SDS v občinskem svetu, je vnaprej gotovo, da je to le dogovorjena igra, ki naj omogoči »marksistom«, da delavskim masam nasujejo peska v oči. Interes SDS je namreč, da tako zvesti služabniki demoburžuazije ne izgube svojih volivcev. Če se torej kdaj še primeri, da bodo ljubljanski komunisti in socialisti nastopili proti SDS, mora vsa javnost vedeti, da to delajo edino in izključno v interesu samostojnih demokratov.

Prvi velik socialen uspeh ministra dr. Korošca

r Belgrad, 24. febr. (Tel. Slov.) Na današnji seji ministrskega sveta, se je na predlog notranjega ministra dr. KOROŠCA odobril finančnemu ministru naknadni kredit 1,200.000 Din za pokojnine orožnikov.

Med najbednejšimi so gotovo orožniški vpo-kojenci. Zadnje mesece so bili ti reveži sploh brez vsakih prejemkov, ker v proračunu ni bilo kritja teh izdatkov. Poslanci Jugoslovanskega kluba so že opetovano posredovali za te reveže, toda vsled nestalnosti vlade in vsled neprestanih razprav o zakonu o izenačenju davkov, največ pa vsled odsotnosti finančnega ministra ni bilo doslej mogoče uspeti, da bi se dobil potreben znesek za pokojnine orožnikov.

Prvo delo ministra dr. Korošca je bilo, da tem najbednejšim takoj pomaga. Kljub temu, da tudi danes še ni rednega kritja, je močan vpliv dr. Korošca premagal vse ovire in je vlada na njegov predlog pristala in odobrila naknadni kredit. S tem težkim, pa velikim socialnim delom, je dr. Korošec najodločneje pokazal smer, v kateri hoče delati v novi vladi in dokazal, da je tudi notranje ministrstvo pripraven forum za uveljavljanje dobre ljudske socialne politike, le moč in važnost tega ministrstva je treba izrabiti v pravo smer. Dr. Korošec to zna in more kot nihče drugi.

r Belgrad, 24. febr. (Tel. Slov.) Nova vlada priobčjuje uvodnik pod naslovom »Maček v žaklju«, v katerem kot opozicijski list piše o nastopu dr. Korošca kot notranjega ministra ni na objektivni način predstavljajo njegovo sposobnost in nade, ki jih goji srbska javnost z ozirom na njegovo delovanje.

r Belgrad, 24. febr. (Tel. Slov.) Profesorjem, ki so imeli honorarne ure, so se doslej honorarji zelo neredno izplačevali. Zato je prosvetni minister na posredovanje Jugoslovanskega kluba odredil, da se vsi ostanki tem profesorjem takoj izplačajo.

r Belgrad, 24. febr. (Tel. Slov.) Nova vlada je imela danes sejo, kateri je z ozirom na dopolnasko konferenco med Vukičevićem in Davidovićem prisostvoval tudi demokratični prvak Kosta Timotijević. Na tej seji je vlada razpravljala o vprašanju prehrane pasivnih krajev, ki trpe na pomanjkanju. Razprava o tem vprašanju je izpolnila skoro celo sejo. Sklenilo se je, da se storijo nujni koraki in taki, ki bodo dali dovolj jamstva za to, da se krajem, kjer je pomanjkanje, tudi v resnici pomaga. Sestavljen je odbor ministrov, v katerem so minister za socialno politiko Čeda Radović, kmetijski minister Stanković,

„Italijani ne popuste niti za las“

v Milan, 24. febr. (Tel. Slov.) Včerajšnja debata o južni Tirolski v avstrijskem parlamentu je danes izzvala velik odmev v Italiji. Vladni organi poudarjajo, da italijanska vlada zadnjih izjav dr. Seipla ne more pustiti brez odgovora. V to svrhu so fašistovski poslanci Pellizzari in Sansanelli in drugi stavili za ponedeljek sledeče vprašanje: Želimo zvedeti mnenje ministrskega predsednika in zunanjega ministra o brezkončnih manifestacijah sovražstva proti Italiji, ki so se pravkar vršile v avstrijskem parlamentu, in o nesramni lažnjivosti odgovornih krogov v Avstriji proti uporabi italijanskih zakonov v italijanski provinci Bozen. Vprašamo, ali v tem ni videti dokaza ne več dopustnega vmešavanja tuje države v zakonodajo italijanske države. — Odgovor Mussolinija na to interpelacijo se pričakuje z napetostjo. — Oficijozna »Tribuna« piše med drugim, da fašistična Italija ne pripisuje temu vprašanju nobene politične važnosti. Vprašanje nima mednarodnega značaja in nikakor ne pride v poštev za bodočo, Italijo interesujočo odnošaje z malo sosedo Avstrijo in z večjo Nemčijo. Drugi listi pišejo zelo ostro proti dr. Seiplu. »Giornale d'Italia« piše, da postaja ta ponovni ropot onkraj meje polagoma siten in da začenja postajati Avstrija po Jugoslaviji za Italijo zelo siten sosed. List odgovarja v prvi vrsti poslancu Kolbu glede mednarodnega značaja južnotirolskega problema in pravi, da je ta Kolbova izjava enostavno groteskna. Samo en mednarodni dogovor je glede južne Tirolske, t. j. oni, ki pri-

SLS bo vse storila, da radi demo-komunističnega nasilja ne bo trpelo ljubljansko delovno ljudstvo. Vso moč bo zastavila v to, da prepreči »vražjo« delavske ideje in izrabo delavskega zaupanja v namenu SDSar-ske buržuazije. Če pa marksistično delavstvo sploh še reflektira na obstanek svojega gibanja, si mora izbrati za svoje voditelje druge ljudi.

gozdarski minister Miovič in minister za agrarno reformo Vlada Andrič. Ta odbor mora te dni izdelati zakonski načrt, s katerim se bo to vprašanje uredilo tako z upravne, kakor tudi s finančne strani. Ta zakonski predlog se bo predložil narodni skupščini kot nujen predlog že v sredo na prvi prihodnji seji skupščini. Finančni minister je obljubil, da bo dal v to svrhu vsa sredstva na razpolago, da bi se to vprašanje končno veljavno rešilo. Nadalje je ministrski svet med drugimi resornimi zadevami odobril 40 milijonov Din za polaganje dvojnega tira na progi Belgrad-Novska.

V vladi se mora preprečiti vsak nesporazum.

r Belgrad, 24. febr. (Tel. Slov.) V ponedeljek popoldne se po sporazumu med voditelji koaliranih strank sestanejo prvič šefi koaliranih strank. Odslej se bodo šefi koaliranih strank, to so gg. Velja Vukičević, dr. Anton Korošec, Ljuba Davidović, dr. Mehmed Spaho, sestajali vedno od časa do časa na sestanke, na katerih bodo reševali »h« tekočih problemih in za bližnjo prihodnost izdelali načrte za izvajanje vladnega programa.

S tem so ustvarili nekaj podobnega, kakor so imeli na Češkoslovaškem z znamenito petko. Pri nas imamo torej četvorko.

Vsi politični krogi so mnenja, da je ta sklep voditeljev velikega pomena za jakost sedanje vladne, kajti nobenega dvoma ni, da bo na teh sestankih prišlo do takih sklepov, ki bodo onemogočili vsak nesporazum med posameznimi koaliranimi strankami in bodo pri sklepih pospeševali delo v skupščini. Zato se je v vseh političnih krogih ta sklep voditeljev sprejel kot najboljši dokaz jakosti sedanje vladne koalicije, ki daje najboljše perspektive za dolgotrajnost in čvrstost sedanje vlade ter obenem za pospešeno delo v skupščini.

Ko je Češkoslovaška krenila na pot konsolidacije in gospodarskega napredka, na katerem se nahaja sedaj, so voditelji strank, ki jim je bil blagor narodne države na sru, v znak solidarnosti skupnega cilja in programa stvorili znamenito petko, katero bo zgodovina brez dvoma označila za vögelni kamen češkoslovaškega razvoja. Jugoslovanska četvorka je po pomenu še obsežnejša. Sicer manjka Radič, kot so manjkali Slovaki v ČSR, a delo jih je privedlo k delu v vlado. Toda pri nas je pot popolnoma že uglasjena; gre le še za graditev mogočne države. Četvorka v SHS bo zapisana v analih naše zgodovine.

znava suverenost Italije do Brennerja. List nato odgovarja na izvajanja dr. Seipla in pravi, da bo, če se problem spravi pred Društvo narodov, prišlo v Ženevi do prave revolucije, pred čemer se bo Društvo narodov gotovo varovalo. Inozemski državljani, ki se vmešavajo v stvari Italije, da povzročijo nered, bodo enostavno izgnani. List zaključuje: Italijanska politika napram Nemcem je miroljubna, italijanska potrpežljivost pa ima meje, tudi na Brennerju. »Secolo« pravi, da nima nihče pravice, vmešavati se v italijansko politiko. S praktičnega stališča Italija po pravi ne dela nobene druge politike, kakor Anglija z Malto in Francija z Alžacijo, da se ne govori o postopanju Jugoslavije v Macedoniji. Italijanska politika v južni Tirolski se ne bo za las izpremenila.

Italijanski poslanik na Dunaju odpoklican

v Rim, 24. febr. (Tel. »Slov.«) V pozni večerni uri je izšla posebna izdaja »Giornale d'Italia«, ki objavlja vest, da so vsled proti-italijanskih manifestacij v avstrijskem parlamentu in radi govora dr. Seipla, ki ga označuje kot mednarodno nedostojnega, v palači Ghigi proučevali položaj. V tej zvezi objavlja list vest, da je Mussolini sklenil odpoklicati italijanskega poslanika na Dunaju Auricija.

Italijo izolirajo?

v Ženeva, 24. februarja. (Tel. »Slov.«) Francosko-angleško zbližanje, ki se dokumentira z imenovanjem Tyrrella za pariškega poslanika, je že vplivalo na angleško-italijanske odnošaje. V Rimu se že z nezaupanjem zasleduje potovanje albanskega zunanjega ministra v London. Italijanski krogi dalje tudi neugodno presojajo albansko prošnjo na pomoč, ki je včeraj došla na Društvo narodov.

Italijanski državni podtajnik pri Društvu narodov Palucci je odpotoval v Rim. Seveda se trdi, da to potovanje z albansko zadevo nima nič opraviti, vendar pa bo najbrže v zvezi s postopanjem Italije na bodočem zasedanju Sveta. Tudi Chamberlainov pristane na korak predsednika Sveta Čeng Lo-a v Budimpešti, ki je seveda poprej bil najavljen, se v italijanskih krogih ne smatra za prijateljsko uslugo. Dasi Rim sam temu koraku ni mogel odreči svojega pristanka, bi vendar dalji videli, če bi Chamberlain to zadevo še dalje obravnaval tako, kakor jo je še pred tedni presojal iz prijateljstva napram italijanskemu dobavitelju.

Najstrožje sankcije proti Madžarski!

v Pariz, 24. februarja. (Tel. »Slov.«) Pariški listi označujejo odgovor madžarske vlade Društvu narodov zopet za izzivanje, ki se nikakor ne sme trpeti. Saint Brice izjavlja v »Journalu«, da ne gre več za investigacijo, temveč da se morajo proti Madžarski uporabiti najstrožje sankcije. Bethlenova vlada ni samo kršila določbe o razorožitvi, marveč tudi ni kazala potrebnega spoštovanja napram Društvu narodov, in Društvo narodov mora pokazati, česa je zmožno. »Petit Parisien« trdi, da je pri tihotapljenju orožja šlo za dvojno goljufijo. Strojne puške, ki so bile svoječasno last avstroogrške vojske, bi že davno morale biti uničene, bile pa so najprej vtihotapljene v Italijo, da se tam popravijo in potem vrnejo na Madžarsko prejšnjim lastnikom. Sauerwein očita v »Matinu« razorožitveni komisiji Društva narodov, da je zane-marjala svojo dolžnost. Pertinax očita Mali antanti, da je pri njej prva napaka, ker v svoji tožbi ni zahtevala nujnosti. Sedaj, ko je stvar prišla še tako daleč, se z gotovostjo lahko smatra, da bo Madžarska sploh ostala brez kazni, ker se bodo sedaj zapletli v štre-no juridičnih preprirov o tem, kako daleč more v takem slučaju iti Društvo narodov.

Briand odobrava korak društva narodov

v Pariz, 24. febr. (Tel. Slov.) Kitajski poslanik in predsednik Sveta Društva narodov Čeng Lo izjavlja v »Matinu«: »S Sirom Erikom Drumondom sem te dni izmenjal več brzojav. Predno pa smo poslovali, smo morali dobiti pritrdilo večine članov Sveta. Razgovor, ki sem ga imel z Briandom, mi je to točko popolnoma pojasnil. Če smo pozno delali, se nam ne sme očitati, da smo prepozno delali. Madžarska vlada bo pravočasno zvedela voljo Sveta Društva narodov, ter je vsaki vladi vedno lahko, odgovoriti kako prodajo. Svet društva narodov bo imel meseca marca pred seboj jase in nedvomljiv položaj.«

Društvo narodov naj ostane v Ženevi

v Ženeva, 24. febr. (Tel. Slov.) Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je v razgovoru z generalnim tajnikom švicarske lige društva narodov prof. Bovetu iz Lausanne v razgovoru, o katerem le-ta poroča v »Neue Züricher Zeitung«, izjavil, da je o načrtu preselitve Društva narodov na Dunaj prvič slišal od Američanov pred šestimi meseci. On je opozoril na brezuspešnost tega načrta. Če češkoslovaški list te ideje ni pobijal ostro, se to ni storilo samo iz umilive uljudnosti napram sosedu, s katerim vladajo dobri odnošaji. Ali bo preselitev sedeža Društva narodov definitivno rešila vprašanje Anschlusa, je zelo negotovo. Vsekakor se Društva narodov ne sme spraviti v zvezo z Anshlussom. Dr. Beneš je prepričan, da bi Društvo narodov s premetitvijo na Dunaj ali kam drugam trpelo in da je samo Ženeva pravi milje zanj. Prof. Buwet pristavlja, da o absolutni odkritosti dr. Beneševih besed nika' r ni dvomiti.

Madžarsko-italijanska pogajanja prekinjena

Budimpešta, 24. febr. (Tel. Slov.) Ze dolgo časa se med Madžarsko in Italijo vrše trgovinska pogajanja. Madžarska delegacija, ki se je mudila več tednov v Rimu, se je vrnila nazaj v Budimpešto, da poda poročilo. Medtem je dospel brzojav, v katerem se vlada prosi, da trenutno ne odpošlje delegacije v Rim, ker da ima italijanska trgovinska delegacija opravka z drugimi pogajanj. Ta nenadna prekinitev gospodarskih pogajanj z Italijo je vzbudila v madžarskih gospodarskih krogih veliko vznemirjenje. Vlada skuša dopovedati, da se bodo pogajanja nadaljevala.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamke! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

»Captolin«?

Kuharica

pridna, poštena, 40 letna, želi premeniti službo, najraje h kakemu gospodu. Naslov v upravi št. 1515.

Proste službe

»Captolin«?

Iščemo

Korespondentinjo

perfektno v hrvatski in nemški korespondenci. Le prvovrstne moči z večletno prakso naj se javijo pod »Stalna služba« št. 1522 na upravo Slov.

Učenka poštenih staršev - za trgovino mešanega blaga za Jesenice, se sprejme. Ponudbe na upravištvo »Slovenca« pod št. 1462.

5-6 delavcev

se takoj sprejme na akordno delo za napravo zidne opeke v navadni peči. - Ponudbe na Ant. Klun, Paka št. 4 pri Dobrempolju, p. Struge, Dol.

Knjigovodja

mlajša moč, verziran v vseh pisarniških poslih, vešč slovenščine, srbohrvaščine in nemščine, se takoj sprejme. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na naslov uprave Slovenca pod št. 1507.

Hotelski portir

strokovnjak, z letnimi spravevali, vešč poleg jugoslov., tudi franc., nem. in ital. jezika, starost 30 do 35 let, se sprejme v stalno službo. Pismene ponudbe s prepisi spraveval in prilogo slike je poslati pod »Portir« na upravo »Slovenca«.

Kuharico-gospodinjo

sprejme takoj ali s 1. marcem 1928. Dijaški dom, Kočevje. Pogoji: prvovrstna, samostojna moč, ki zna gospodinjstvo in dobro kuhati. - Samske imajo prednost.

Stanovanja

»Captolin«?

Selitve

v mestu in na deželo, strokovno in najcenejše potom

Slovenia transport

Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 36
Telefon št. 2718

Vnajem

»Captolin«?

Lokal ali delavnico

iščem za čevljarstvo obrt, takoj ali pozneje. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod: »Čevljarstvo obrt«.

Kdo prodaja?

»Captolin«?

Vsakovrstno

zlatu kupuje

po najvišjih cenah
Cerne, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 4.

Kisikove steklenice (Sauerstoffflasche) 40 litrov kupi Ciril Podražaj, Studenec-Ig 147. 1385

Kupim predvojnne letnike

»Občinske uprave«

glasilo županske zveze, in izdaje zakonov Jožefa Pfeifferja. Ponudbe z navedbo cen je poslati na naslov: Pavlovič France, Rakek. 1487

Posestva

»Captolin«?

Parcele na zelo lepem, suhem prostoru, prodam. Naslov v upr. lista pod št. 1492.

Prodajam hišo

stavbno parcelo, vogalno, pripravno za obrtnika ali peka, dve tehtnici decimalki ter dve mali tehtnici, na Fužinah, Jesenice. Več se izve pri lastniku Adolf Kern, Kranj.

Kdo kupi?

»Captolin«?

Orehe in suhe gobe

oddaja pri vsaki množini Peter Šetina - trgovina, Sevnica ob Savi. 1435

Hrastove palice

27 x 27 mm, 1 m do 1.60 m dolge, za vrtno ograje, vinograde ali metlišča po 50 do 70 par za en komad nudi parna žaga »Zora« d. z o. z., Črnomelj. 1216

Proda se dobro ohranj.

orehova spalnica

po ugodni ceni. - Novi Vodmat, Društvena ul. 20.

Šivalni stroj

znamke Singer ceno naprodaj. Krakovska ul. 15.

Prodajam najvišjemu ponudniku

1. vagon lepe sive

ajde

in 1/2 vagona lepe domače

pšenice

Naslov: Poštni predal št. 5, Novo mesto. 1510

Hrastove odpadke

od žage za kurjavo z žico v snope povezane po 1250 Din in nevezane po 1100 Din za 10 tonski vagon, franko vag. Črnomelj, nudi parna žaga »Zora« d. z o. z., Črnomelj.

Naša obrt

»Captolin«?

DELIKATESA VERBIC
Vsak petek sveže ribe in namočena polenovka.

Trboveljski premog

drva. Počučnik, Bohoričeva št. 5. - Telef. 2059.

Najboljši koks

Čebin, Wolfova 1/2

Tvrđka A. VOLK

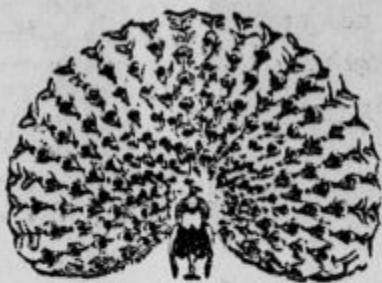
Ljubljana, Resljeva cesta 24
nudi najceneje vse vrste pšenično moko in druge mlevske izdelke.
Zahtevajte cenik!

Vrvarske izdelke

najboljše kvalitete kupite najceneje direktno v največji vrvarni Jugoslavije Mehanična vrvarna Šinkovec, Grosuplje. Komisijska zaloga Palma, Celje, Cankarjeva 7, Maribor, Koroska 8. 1503

Kdo prodaja?

Ne najcenejši —
ali vendar najboljši
in zato najcenejši!



1. marca dospe

najnovejši in cenejši

CHEVROLET

model 1928

Produkt zadnje iznajdbe in dobrega okusa!

Zavore na vseh štirih kolesih

specijalnega avtomatičnega sistema. — Vse štiri vzmeti

opremljene z amortizerji. —

Indirektno krmilo na krogličnih

ležajih. — Motor še popol-

nejši, z zvišano učinkovitostjo,

zgoraj krmilivi ventili. —

Novi hladilnik in hladilni sistem

s thermostatom. — Novi žaro-

meti. — Chassis znižan in

podališan. — Pojačene pnevmatike. — Nove barve. —

Nova oblika. — Udobna in

mirna vožnja. — Absolutno

tihi tek. — Sito za olje. —

Čistilec za zrak in mnogo

drugih tehničnih novosti. —

Večja brzina!

Manjša poraba!

Vabimo
na ogled in poskušnjo!

V. & M. Barešič & Co.

ZAGREB

LJUBLJANA

Kukovičeva ulica 30

Dunajska cesta 12

Telefon šte. 2744.

Telefon šte. 2292.



Zakaj?

opažate, da se Vašemu podjetju od strani občinstva posveča mnogo manj pozornosti, kot ste pričakovali v začetku?

Zato!

ker se premalo ali pa morda celo nič ne poslužujete reklame v časopisu. Poskusite in prepričali se boste o resničnosti reka:

Kdor ne oglašuje, ne napreduje!

Ing. Gvidon Gulič:

Parni stroji in parna turbina.

Navodila za strojnike in obratovodje parnih obratov — Vezana knjiga stane 80 Din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Radio

Nauk o radiotehniki

Spisal Leopold Andreč

Broširan Din 60.—, vezan Din 76.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

ZA VELIKONOČNO DOBO

priporoča

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

CERKVENIM ZBOROM:

Adamič K.: 12 velikonočnih pesmi za mešani zbor.

Part. 16 Din, gl. po 6 Din.

Faist dr. Ant.: Deset cerkvenih pesmi za meš. zbor.

Part. 20 Din, gl. po 4 Din.

Foerster Ant.: 12 cerkvenih pesmi za mešani zbor.

Part. 12 Din.

Foerster Ant.: Te Deum, op. 18 za mešani zbor.

Part. 4 Din, gl. po —50 Din.

Grum Ant.: Asperges me et vidi aquam za meš. zb.

16 Din.

Hladnik Ig.: Regina coeli, op. 49 za mešani zbor.

5 Din.

Hladnik Ig.: Asperges me et vidi aquam za meš. zb.

5 Din.

Hribar p. Ang.: Postni in velikonočni napevi za mešani zbor.

Part. 30 Din, gl. po 10 Din.

Kimovec dr. Fr.: Rihar renatus za mešani zbor.

Part. 24 Din, gl. po 8 Din.

Sattner p. Hugolin: »Te Deum« za mešani zbor.

Part. 6 Din, gl. po 1 Din.

Sicherl Jos.-Premrl St.: 15 velikonočnih pesmi za mešani zbor. (Riharjevi, Cvekovi, Vavkovi, Gerbičevi in drugi napevi.) Part. 30 Din.



Velik Lipski tehnični in stavbeni

VELESEJ

od 4. do 14. marca 1928

Specialni stroji, transmisije, turbine,

stroji za obdelavo lesa itd. Tehnične potrebstine, jekleni in litoželezni predmeti,

armature itd. itd. Električni predmeti,

električni stroji, material in aparati itd.

Največja mednarodna razstava vsega stavbenega blaga in predmetov za

splošno stavbarstvo, najnovejše stavbarstvo in konstrukcije, vseh vrst novodobnih kurjav, stavbeni stroji, razstava

blaga in strojev za gradnjo cest.

Vsa pojasnila daje častno zastopstvo

STEGU, Ljubljana, Gledališka ul. 8

Lepo posestvo

na prometni cesti v Ljubljani, tik proge

južne železnice, obstoječe iz stanovanjskih

pisarniških, velikih skladiščnih prostorov in

obširnega dvorišča, pripravno za večje trgovsko, industrijsko ali spedijsko podjetje,

!! se prodaja !!

Posredovalci izključeni! — Naslov se izve v upravi »SLOVENCA« pod šifro »1456«



Dve zlati poroki

Iz Središča ob Dravi nam pišejo: V predelku enega tedna smo imeli pri nas dve zlati poroki in sicer sta stopila v ponedeljek, dne 13. februarja v župni cerkvi pred oltar zlatoporočena tržana Franc Modrinjak in Terezija, rojena Poljanec. Zenin je star 79, nevesta pa 82 let. V ponedeljek, dne 20. februarja pa sta obhajala zlato poroko Ivan Bratuša in Marija, rojena Dečko iz občine Obrež pri Središču. Pri obeh je imel zlatomašnik g. župnik Cajnkar krasen in pomenljiv nagovor na jubilate. Pri prvih dveh (Modrinjak) je naglašal posebno milost, ki jima je Bog podelil s tem, da se jima v kljub temu, da nista posedovala zemeljskega bogastva, v dolgi dobi 50 let ni nikoli slabo godilo, pri drugih dveh poročencih (Bratuša) pa je omenjal gospod župnik, kako sta se kot kmetjska človeka morala truditi od ranega jutra do pozne noči, da sta spravila zanemarljivo kmetijo, ki sta jo pred 50 leti prevzela, na tako visoko stopinjo, da njeno gospodarstvo lahko prištevamo sedaj k prvim v občini Obrež. — Vsi štirje zlatoporočenci so za svoja leta še dovolj krepki in zdravi. Po končanih cerkvenih obredih, katerim je pri obeh sledila zahvalna sv. maša, so se vabljeni gosti na domu obeh parov še dolgo v noč prijetno zabavali in se veselili z zlatimi poročenci redke slovesnosti.

Težka letalska nesreča pri Sarajevu

Dne 22. t. m. se je pripetila v bližini Visokega pri Sarajevu težka letalska nesreča. Žrtvi nesreče sta podporočnik Friderik Lešni, ki je bil na mestu mrtev in podnarednik Karel Prilek, ki je težko poškodovan na hrbtu.

Prileka so prepeljali v vojaško bolnico v Sarajevu, kjer je povedal: »Opoldne sva se s podporočnikom dvignila na letališču v Mostarju, da poleteva v Novi Sad. Seboj sva vzela potrebno količino bencina. Preletevši Ivan Planino sva v Bosni vsled goste megle zgrešila smer. Okoli štirih sva opazila, da primanjkuje bencina. Ne vedoč, kje se nahajava, sva se pričela spuščati na tla. V višini 50 m je nenadoma veter prevrnil aeroplan, ki je padel na tla in naju pokopal.« Stanje podnarednika Prileka, ki je doma iz Slovenije, je zelo težko.



Kemal paša,

predsednik turške republike. Zadnji čas so bili poročali, da je obolel. Kemal paša, ki se misli v kratkem poročiti, je znan kot modernizator Turčije in je najpopularnejša osebnost v Turčiji.

5 368 kilometrsko hitrostjo - v morje

V Daytonu - Beachu v Združenih državah severne Amerike se je zgodila 22. t. m. težka avtomobilska nesreča. Ameriški avtomobilski dirkač Lockard je poskušal potolči svetovni hitrostni rekord kapitana Campbela. Avtomobil je vozil s hitrostjo 368 km na uro po obrežju. Nenadoma pa je izginil v morskih valovih. Lockarda so potegnili težko ranjenega izpod popolnoma razbitega voza.



Alphonse Daudet:

Dauphinova smrt¹

Bolan je mladi Dauphin, umreti hoče... V vseh cerkvah kraljevine je noč in dan izpostavljeno sv. Rešnje Telo in velike sveče gorijo, da bi kraljevski sin ozdravel. Ulice stare prestolice so tihe, mirne, ne zvonijo več zvonovi, in vozovi se pomikajo le korakoma... Pri vhodu palače se skrbno pogledujejo meščani, in pri vratih so vratarji z pozlačenimi trebui, ki kramljajo o dvoru. Ves dvor je razburjen... Komorniki, dvorni upravitelji, tekači gori in doli po mramornih stopnicah. Galerije so polne pažov in dvornikov v svilnatih oblekah, ki hodijo od ene skupine k drugi, natiho poizvedujoč po novicah... Na širokih hodnikih se objokano priklanjajo imenitne dame in si brišejo svoje oči z lepimi obrobjenimi robci. V oranžeriji² so zbrani v haljah številni zdravniki. Vidijo se skozi šipe, kako mahajo s svojimi dolgimi črnimi rokavi in doktorsko pregibajo svoje lasulje... Guverner in oproda malega Dauphina se sprehajata pred vrati in pričakujeta odločitve. Kuhinjski slugi hodijo mimo njiju, ne da bi ju pozdravili. Gospod oproda kolne kot pogan. Gospod guverner pa citira Horaceve verze... Med tem pa se začuje tam doli pri hlevu dolgo tarnajoče rezgetanje. To je Dauphinov alezan, na katerega so pozabili konjarji in ki žalostno rezgeče pred praznimi jaslji.

¹ Najstarejši sin francoskega kralja (prestolonaslednik).
² Soba svetlo pobarvana.

In kralj? Kje je gospod kralj... Kralj je bil zaprt popolnoma sam v sobi na koncu palače. Njegovo Veličanstvo ne ljubi, da bi ga videli jokati. Pri kraljici je to drugače. Sedela pri vzglavju malega Dauphina, globoko vzdihuje vpričo vseh, njen lep obraz je moker od solz.

Na ležišču iz čipk pa počiva z zaprtimi očmi mladi Dauphin, ki je bolj blede kot blazine, na katerih sloni. Zdi se, da spi; toda ne. Mali kraljevič ne spi. Obrne se proti svoji materi, in ko jo vidi jokati, ji reče:

»Gospa kraljica, zakaj jokate? Ali mislite popolnoma odkrito, da bom umrl?«

Kraljica hoče odgovoriti. Toda ihtenje ji ne dopušča.

»Ne jokajte vendar gospa kraljica, vi pozabljate, da sem jaz kraljevič, in da kraljeviči ne morejo kar tako umreti...«

Kraljica zaihti še bolj, in mali Dauphin se je začel bati.

»Hej, vzklikne, nočem da me vzame smrt, dobro bom znal preprečiti, da bi prišla sem. V tisti uri ukažem priti štiridesetim zelo močnim vojakom, da bo ojačena straža okoli naše postelje!... Sto velikih topov naj čuje noč in dan, naj bo prižgan steni pod našimi okni. In, vrag, če se nam bo upala približati smrt!«

Da bi ustregla kraljevskemu otroku, je dala kraljica znamenje, povelje. Čez čas se je čulo na dvorišču peljanje topov; in štirideset korenjakov vojakov s helebardo v rokah, je prišlo in se postavilo okrog po sobi. So to stari vojaki s sivimi brki. Mladi Dauphin je zapleskal z rokama, ko jih je zagledal. Spoznal jih je in poklical enega:

»Lorrain, Lorrain!«

Vojak je stopil za korak proti postelji.



Pokop lorda Asquith-a na malem pokopališču Sutton Courtney.

Neverjetna izkvarjenost in zmedenost modernega človeka

Victor Deprez je bil dobro situiran pariški trgovec in dvakrat zvest »zakonski«¹ mož. Namreč: živel je v mirnem zakonu s pravo zakonsko ženo in se je na drugi strani zaročil s tipkarsko damo iz njegove pisarne, Léonie Gérardovo. Nič manj kakor 25 let je trajalo to obojestransko razmerje. Z Gérardovo je imel tri otroke, ki jih je njegova velikodušna in dobrosrčna žena adoptirala in jih vzgojevala s skrbnostjo prave matere. Toda v 25 letih je tudi njegova ljubljenska izgubila čar mladosti. In tako si je najel petdesetletni Deprez 20letni nadomestek iz naraščaja svoje pisarne. Kar je trpela njegova prava in resnična soproga, tega pa ni mogla prenesti njegova prva priležnica, katero je to razmerje tako razburilo, da je namerila po pariški navadi revolver na Depreza in ga ustrelila. Za pariške razmere je seveda razumljivo, da jo je pariško porotno sodišče oprostilo. Slučaj je pričel zanimati javnost šele tedaj, ko se je zvedelo, da gospa Deprez, ki je trpela razmerje Gérardove z njenim možem vse svoje življenje, ni mogla moževi ljubici oprostiti umora svojega soproga. Prepovedala ji je vsako občevanje z otroci. Tedaj je Gérardova vložila proti gospe Deprezovi tožbo, da ji mora vrniti otroke, za katere se prej celih 25 let ni brigala. Gospa Deprezova pa je ostala na svojem stališču, da se ne loči kot zakonita adoptivna mati od nezakonskih otrok umorjenega in morilke, katerih najstarejši deček je sedaj star 14 let. Proces se vleče že več kot eno leto in še sedaj ni padla odločitev. Ta slučaj spominja na zakonsko življenje znamenitega romanopisca Emila Zole. Njegova zakonita žena ni imela otrok, zapustil pa je sina in hčer iz razmerja z neko svojo služkinjo. Gospa Zola ju je lepo vzgojila ter po smrti svoježa moža tudi adoptirala in jima tudi zapustila vse svoje premoženje. Vse to v soglasju z dotično služkinjo. Oba slučaja in pa še veliko drugih, o katerih se ne piše, pa dokazujejo, kako globoko zmedeni so pojmi in kako strahovito izprijena moralna moderne družbe.

Carinske grešnice

V newyorškem pristaniškem carinskem uradu Ellis Islandu se lahko dnevno opazuje srce trgajoče scene, omedlevice in histrično vpitje. Glasno in jasno prevpije vso to mešanico glasov glas carinskega nadzornika: »Cenjene dame, prosim, da plačate!« Američanke so namreč v Parizu nakupile vsakovrstne stvari, kajti brez pariškega lepoticja,

oblek in klobukov si ne upa nobena moderna miss domov. Da bi pa plačale državi dolžno carino, to pa se zdi ameriškim damam preveč, in vsako skrivališče pride damam prav, da vlečejo carinske uradnike za nos. Ovratnice in drugo lepoticje skrivajo v svilenih nogavicah, svileno blago se obleče kot srajca, v čevljih pa leže dobro zavarovane dragocene bruselske čipke. Oblast nima posebnih težav, da pride takemu tihotapstvu na sled. Denunciantom se dajo visoke nagrade, in v Parizu živi na stotine takih agentov. Če mrs. L. kupi opoldne v Rue de la Paix v Parizu dragoceno biserno ovratnico, ve že drugo jutro carinska oblast na Ellis Islandu. Bankirjeva gospa X. kupi pri Paquinu par toalet, ki so tako lahke in prozorne, da se lahko nosijo v toaletni kaseti. Malo kasneje že ve o tem newyorška oblast po kablovi brzojavki. Pariški ulični prodajalci, hotelski paži, sobarice, vsi so vdignjeni pri tem poslu za nagrado par dolarjev. Višina nagrade se ravna po vrednosti nakupljenega predmeta. Tudi carinski uradniki kažejo veliko vestnost in hitrost, ker tudi njih vabijo premije.



O n. Kaj je rekel vaš oče, ko ste mu povedali, da zaradi mene niti spati več ne morete?

O n. Ponudil mi je čuvajsko službo v svoji tovarni.

Redke znamke

Neki angleški časopis je priobčil zanimivo statistiko o znamkah z znamenji krščanske vere. Najstarejše znamke te vrste so bile izdane v ženevskem kantonu, ki imajo upodobljen križ. Ta se nahaja od l. 1849. na vseh švicarskih znamenjih. Papeška država je leta 1852. izdala znamke s papeškim grbom in s ključmi sv. Petra. Te znamke so dandanes prav redke in dragocene. — Venezuela je izdala ob štiristoletnici odkritja Amerike spominske znamke, ki imajo upodobljeno zasaditev križa na ameriških tleh. L. 1896. so bile izdane v Bruxellesu ob priliki tamkajšnje razstave znamke s sliko nadangela sv. Mihaela, ki stoji nad premaganim satanom, dalje portugalske z znamenjem sv. Gabriela kot varuha Vasca de Game na njegovem potu v Indijo. Na Kolumbovo odkritje spominja znamka iz San Dominga, ki je bila izdana l. 1899. in ki predstavlja Kolumbovo grobnico. Znamke z otoka Malte predstavljajo brodolom sv. Pavla. Leta 1910. so izšle v Bruxellesu znamke s sv. Martinom, ki seka na dvoje svoj plašč, v Mehiki pa znamke s sliko sv. maše na Monte delle Croci, l. 1915. v Panami s sliko sv. Dominika, l. 1921. madjarske znamke z Materjo božjo kot zaščitnico države, l. 1923. nemške znamke s katedralo v Kölnu; isto leto so izšle tudi italijanske znamke s spominom na tristoletnico misijonske propagande. Prav lepe so bile italijanske znamke v svetem letu 1925. ter spominske znamke na jubilej sv. Frančiška. V naslednjih državah so še v prometu znamke s krščanskimi znamenji. Kostarika s katedralo v Nicovi, Guatemala s katedralo v istoimenskem mestu, San Salvador in Argentina s svetimi slikami, ki spominjajo na boje za svobodo v l. 1810., Irska s križem sv. Patrika, francoska otoka St. Pierre in Miquelon s križem in mečem, Nova Zelandija s sliko sv. Petra kot patrona ribičev ter Čile in Argentina s sliko spomenika Odrašenika na Andah, mejnem gorovju med obema državama.

Ljubljana pod orjunaško-komunističnim režimom

**Včerašnja burna seja občinskega sveta - Komunisti in socialisti tvorijo večinsko stranko s SDS
V odsekih vsled glasovanja socialistov in komunistov izvoljeni sami načelniki SDS
SLS prestopa v najostrejšo opozicijo**

Včeraj ob 5 popoldne se je vršila v glavni dvorani magistrata izredna seja ljubljanskega občinskega sveta. Seja je potekla v zelo burnem razpoloženju, bila pa je zanimiva radi tega, ker se je tudi za največje dvomljivce pokazalo, da so zlezli socialisti in komunisti pod en klobuk z SDS. Galerija je bila nabito polna, v potek seje pa ni posegala.

Predsedstveno poročilo

Ob 5.15 je otvoril sejo župan dr. Puc in imenoval za overovatelje zapisnika dr. Bohinjca in Likarja. Nato je sporočil zahvalo ge. Franje Tavčarjeve za podelitev častnega meščanstva. K 25letnici umetniškega udejstvovanja opernega pevca Julija Betteta je mestna občina poslala pismene čestitke. Mestna občina je ob priliki prihoda romunskih pevcev v Ljubljano priredila njim na čast diner, kar se je sprejelo na znanje. Dalje je župan sporočil, da je občinski svetovalec Anton Marinček (SLS) radi preobremenosti z delom odložil mandat v občinskem svetu. Mesto njega bi moral priti g. Iv. Kopitar, ki se je radi bolezniti tudi zahvalil. V občinski svet je bil poklican dr. Puntar, ki se je seje tudi udeležil.

Nezakonite volitve v odseke razveljavljene.

Župan prečita nato dopis velikega župana, ki razveljavlja volitve v odseke, ki so se izvršile dne 7. februarja. Te volitve so bile izvršene ob nenavzočnosti kluba SLS in v popolnem nasprotju s povsem jasnimi določbami občinskega reda tako, da so morale biti kot protizakonite razveljavljene. Župan dr. Puc o tej priliki polemizira z razlogi g. velikega župana, pri tem pa pride v nasprotje z zapisnikom zadnje občinske seje, na kar so ga morali opozoriti s krepkimi medključki šele svetniki kluba SLS.

Gustinčič je ob tej priliki mnenja, da se je treba proti odloku velikega župana pritožiti na notranjega ministra. Obenem pa izjavlja, da so mu nove volitve v odseke všeč. Nato prične strastno napadati SLS. Ko izreče ing. Gustinčič infamno trditev, da je SLS proti avtonomiji Ljubljane, nastane v vrstah SLS vihar ogorčenja in protestov: »Izzivati se ne pustimo!« »Razpustitev hočete doseči vi s svojo demagogijo in nezakonomnostjo!« Gustinčič ves bled ponovi očitke. Klic iz vrst SLS: »Vi bi radi imeli generala!« Po daljših hrupnih dialogih se vihar trenutno nekoliko poleže, Gustinčič pa nadaljuje s svojimi napadi in insinuacijami na SLS ter se povzpne celo do trditve, da je SLS onemogočila uspeh obilgacijskega posojila ljubljanske občine! Nato Gustinčič ponovi predlog, naj se občinski svet pritoži proti odloku velikega župana, obenem je pa za to, da se preide k novim volitvam v odseke.

Miha Krek (SLS) naglašja, da so bile zadnje volitve protizakonite in v popolnem nasprotju s jasnimi določbami občinskega reda. Večina je s temi volitvami dosegla le lastno blamažo. Predlaga, naj se občinski svet proti odloku velikega župana ne pritoži in si s tem prihrani novo blamažo. Kajti ljubljanske prebivalstvo neče, da bi večne nezakonomnosti male ugled naši avtonomni upravi in nujno klicale oblasti nad nas vse radi nepostavnih dejanj večine.

Tavčar (SDS) je skušal z raznimi neuspeli silogizmi dokazati, da so zadnje volitve odgovarjale tudi občinskemu redu. Trdil je, da se je SLS odrekla pravic voliti v odseke. Te trditve seveda ni mogel utemeljiti z ničemer, kajti občinski svetniki SLS so mu jasno povedali, da so se zadnjice odtegnili volitvam v odseke radi tega, ker je večina sprejela komunistični predlog, ki je zahteval protipostaven način volitev. Ko je Tavčar skušal še nadalje dokazovati, da so bile zadnje volitve v skladu s občinskim redom, je vstal profesor Jarc, ki sedi v njegovi bližini in mu pomoli občinski red s prošnjo, naj poišče v njem ono pravno določbo, s katero bi mogel to svojo trditev podkrepiti. Iz skrajne zadrege ni moglo Tavčarja rešiti niti pritrjevanje njegovih somišljenikov. Občinski klub SLS pa je imel pri tem imenitno zabavo nad novim juristom Tavčarjem.

Tavčar: »Instrukcije za ta odlok ste dali velikemu županu vi!« Občinski svetnik Pirc: »Dr. Vodopivec ni dr. Baltič, kateremu bi bilo treba dajati instrukcije!«

K besedi se je oglasil socialist Likar, ki je govoril seveda proti odloku velikega župana in tudi napadal le SLS.

Občinski svetovalec prof. Jarc

izvaja: »Na podlagi zapisnika zadnje seje moram ugotoviti, da je bil na zadnji seji stavljen predlog, naj se volitve v odseke vrše sicer proporcionalno, vendar pa tako, da dobi vsaka socialistična skupina v vsakem po enega zastopnika, klub SLS tri in klub SDS 4. Ta predlog je bil sprejet s 27 proti 21 glasovom. V znak protesta in le radi tega se je klub SLS odpravil s seje.

Isti paradoks kot ga opažamo v državi, ga opažamo tudi v občinskem svetu. Stranka, ki je uvedla sistem Glavnjače, ki je uvedla obznanje, ki je organizirala Orjuno, katera je navalila med drugim tudi na stanovanje dr. Lemeža, se združuje sedaj s tistimi, ki je hodil v Moskvo in ki je zahteval republiko. Tako sliko, kot jo vidimo v državni politiki, vidimo tudi v našem občinskem svetu z edino razliko, da je tam potegnili SLS Radica, tukaj pa vleče dr. Lemež samostojne demokrate za nos.

Brezzakonitosti pri nas ni več mesta. Umevno je torej, da razni ekstremisti s to konsolidacijo niso zadovoljni. Ing. Gustinčiču pa to-le: Dana nam je bila prilika, da bi vaše mandate razveljavili. Mi smo to odklonili, kajti mi vas hočemo tu, mi vas tu rabimo in v našem interesu je, da tu pokažete svoje pravo lice.

Proti nezakonomnim volitvam v odseke smo radi tega, ker hočemo čuvati občinsko avtonomijo našega mesta.

Dr. Lemež v daljšem govoru protestira proti trditvam, da bi bil med obema socialističnima skupinama in SDS sklenjen kak pakt. Njegov protest je bil pičlo uro kasneje desavuiran s tem, da so komunisti pri konstituiranju odsekov kompaktno glasovali za samostojne demokrate.

Miklošič (soc.) napada SLS, češ da je pri zadnjem nadaljevanju občinske seje namenoma izostala, ker da nima interesa za stanovanjsko akcijo. Klic iz vrst SLS: »Kdo je storil več za brezstanovance, vi ali mi?«

Dr. Bohinjec (SDS) govori o čl. 55. občinskega reda, na podlagi katerega so bile volitve v odseke razveljavljene. Trdi, da je člen zelo elastičen in da se da tolmačiti na več načinov.

Dr. Ravnihar (rad.) izvaja: »Argumenti proti odloku velikega župana so take vrste, da jih ni mogoče pustiti, ne da bi jih zavrnili. Čl. 55. občinskega reda se da tolmačiti edino in izključno le tako kot ga je tolmačil veliki župan.« Govornik se zavaruje proti insinuaciji, da je veliki župan izdal ta odlok na pritisk SLS in NRS. Razveljavljanje teh volitev je bilo v interesu ohranjanja občinskega reda. Pritožba proti temu odloku ni bila brezuspešna in bi tudi ne bila v interesu rednega dela občinskih odsekov. Govornik dalje oporeka zapisniku zadnje seje, češ da je on glasoval za protizakonito izvolitev odsekov.

Občinski svetnik Krek hoče nato utemeljevati svoj predlog k ponovnim volitvam v odseke. Ker mu pa župan utemeljevanje zabrani, se govornik besedi odpove. Pač pa župan dovoli dr. Lemežu utemeljevanje predloga, naj bodo v odsekih zastopani tudi socialisti in komunisti, in sicer skupno v vsakem odseku po enem zastopniku.

Krek se ponovno prikloni k besedi in izjavi v imenu kluba SLS, da se s predlogom strinja. Odseki naj bodo sestavljeni tako, da bodo imeli v njih: socialisti in komunisti v vsakem odseku skupno 1 zastopnika, SLS 4 in SDS 4. Zahteva pa tudi, naj se izvrše volitve tudi v direktorije in upravni odbor Mestne hranilnice. V zadnjem naj bi bilo število odbornikov razdeljeno po ključu 9 : 9 : 2.

Volitve v odseke

Občinski svet je nato prešel k volitvam v odseke. Po daljšem parlamentiranju med vsemi skupinami se je dosegel neke vrste sporazum, in sicer tako, da imenuje vsaka skupina odgovarjajoče število zastopnikov v odsek. Izvoljeni so bili:

1. V personalno-pravni odsek: Pirc, dr. Jerič, Krek (SLS); dr. Ravnihar (NRS); Urbančič, Vargazon, Ambrožič, dr. Koprivnik (SDS); Miklošič (soc.).

2. V finančni odsek: Pirc, Orehek, prof. Jarc, dr. Jerič (SLS); Tavčar, dr. Gregorič, dr. Bohinjec, Šterk (SDS); dr. Lemež (kom.).

3. V stavbni odsek: Pust, Jeglič, Rutar, ing. Ruch (SLS); ing. Bevc, Turk, Mihelčič, Urbas (SDS); ing. Gustinčič (kom.).

4. V šolski odsek: dr. Rožič, Jeglič, Lipoglavšek, Golmajer (SLS); Likozar, Ambrožič, dr. Koprivnik, Potočnik (SDS); Likar (soc.).

5. V obrtni odsek: Pust, Olup, Musar (SLS); dr. Ravnihar (rad.); Rebek, Mihelčič, Dachs, Lombar (SDS); Miklošič (soc.).

6. V socialno-politični odsek: V tem odseku so samostojni demokrati kršili sporazum in so odstopili socialistom še enega zastopnika v svojo škodo. Izvoljeni so: Krek, dr. Rožič, Krvina, Rajner (SLS); Bohinjec, Tavčar, Likozar (SDS); Likar (soc.); dr. Lemež (kom.).

7. V policijsko-zdravstveni odsek: dr. Lukan (NRS); Rajner, Krvina, Krek (SLS); dr. Gregorič, Potočnik, Urbas, Pišek (SDS); Likar (soc.).

8. V disciplinarno komisijo, ki šteje pet članov, so delegirani: Pirc (SLS); Lukan

(NRS); dr. Bohinjec, dr. Klepec (SDS); Miklošič (soc.).

Komunisti in samostojni demokrati pod enim klobukom.

Pred konstituiranjem odsekov se priglasil k besedi ing. Gustinčič in izjavi: »Na msta obe meščanski skupini, SLS in SDS, enako pri srcu. Ker smo sedaj v položaju, da mi odločujemo, nečemo biti nevtralni, ampak se bomo volitev aktivno udeležili in glasovali s samostojnimi demokrati.«

Kratka in zelo razločna izjava ing. Gustinčiča je bila s strani kluba SLS sprejeta z viharim odobravanjem in ironičnimi klici: »Bravo!« »Živel!« »Vsaj vemo, pri čem smo!« »Le tako naprej!« S pomočjo socialistov in komunistov so bili nato izvoljeni za načelnike in podnačelnike vseh klubov sami samostojni demokrati. Socialisti in komunisti se niso zdeli samostojnim demokratom niti toliko vredni hvaležnosti za nepričakovano izkazane usluge, da bi jim dali vsaj podnačelniško mesto v kakem odseku.

Za nujno pomoč brezstanovanicem

Občinski svetnik Likozar utemeljuje nato svoj nujen predlog, naj mestna občina najame posojilo 6 milijonov Din za zgradbo stanovanjskih hišic ali eventualno za nakup Nusakove vojašnice.

Dr. Ravnihar je mnenja, da bi moral tak predlog pasirati najprej finančni odsek, ki naj bi razpravljal o obrestovanju in amortiziranju tega posojila, nato pa opozarja, kako je SDS sabotirala stanovanjsko akcijo vladnega komisarja Mencingerja.

Občinski svetovalec Krek

naglašja:

»Grdo natolcevanje in zavestna laž je, da se mi nadaljevanja zadnje seje nismo udeležili, ker smo se hoteli izogniti stanovanjski razpravi. K tej seji nas samo radi tega ni bilo, ker je pač bilo to le nadaljevanje seje, ki smo jo zapustili in ker smo sklenili, da se v občinski svet ne vrnemo več, dokler se neza- konita volitev v odseke ne razveljavi. Da pa smo tudi tu na jasnem, izjavljamo: SLS je po svojem socialnem programu vselej za zaščito slabjšega, v tem slučaju za zaščito najemnikov. Najbolje je naše stališče označil minister dr. Gosar v zadnji razpravi v finančnem odboru, ko je na tozadevno vprašanje takole odgovoril: »Hišni gospodarji sami bodo odločali o tem, ali zakon podaljša ali ne. Če bodo dokazali, da znajo imeti v izrednih razmerah in sedanjih bedi izredno potrpljenje, zakona ne bo treba podaljšati, v nasprotnem slučaju pa seveda ne smemo pustiti ljudi na cesti in bo zaščita potrebna.«

Tako je naša stranka vselej obravnavala to veliko socialno povojno potrebo. In kar je dobrega storjenega na polju odprave stanovanjske bede pri nas, je v največji meri delo naših zastopnikov. Prvi, ki je postavil stanovanjsko zaščito na pravilna tla in pritisnil kapital, da zida nova stanovanja, je bil naš poverjenik dr. Gosar. Njegovi nasledniki naši nasprotniki so imeli prelepo dolžnost Gosarjevi naredbi delati okna in vrata, skozi katera se je kapital izmuznil in utekel svoji dolžnosti. V zvezi delovnega ljudstva je naša stranka pri reševanju stanovanjske bede naj- iniciativnejše sodelovala in tista SDS, ki sedaj vpije nad nas, da se izogibamo razpravam o stanovanjskem problemu, je razpustila občinski svet delovnega ljudstva ravno z motiva- cijo, da je ta občinski svet zapravljal, ker je zidal stanovanjske hiše in ker je mestnemu uslužbenstvu, zlasti nižjemu, reguliral prejemke in ker nismo hoteli vršiti deložacij. V stanovanjskem vprašanju je naš minister dr. Gosar bil tudi prvi, ki je določil, da se fond, ki je bil na račun borz dela naložen v Hipo- tekarni banki, v okviru novih »Borz dela« uporabi tudi za gradnjo delavskih stanovanj. V tem vprašanju je naša vest čista, kajti vse- lej in povsod smo storili vse, kar je bilo v naših močeh in tako hočemo delati tudi v tem občinskem svetu.«

Obč. svetnik Olup (SLS) apelira na sta- novanjski odsek, naj pomirjevalno vpliva pri stanovanjskih konfliktih na hišne gospodarje, da umaknejo svoje odpovedi.

Župan obljubi, da bo magistrat storil to- zadevno vse potrebno.

Govorita nato še Rupnik in ing. Gu- stinčič.

Prof. Jarc izjavi z ozirom na neka pod- tikanja s strani ing. Gustinčiča, da hoče SLS predvsem podpirati zlasti male ljudi, ki si ho- čejo sami zidati svoje hišice. Če so socialisti in komunisti proti temu, potem gotovo nimajo za seboj niti mnenja lastnih volilcev. SLS bo ravno potom oblastne skupščine pokazala svoje socialno umevanje tega težkega vpra- šanja. V okrilju oblastne samouprave se bo uvedla najširša gradbena akcija za umiljenje stanovanjske bede.

Predlog Likozarja je bil nato soglasno sprejet.

Prečitani so bili še razni predlogi, ki so bili odkazani posameznim odsekom.

Obč. svetnik Orehek (SLS) je vložil nujen predlog, naj se anulirajo tudi volitve v direktorije mestnih podjetij in v upravni od- bor Mestne hranilnice ter naj se vrše nove, pri katerih naj dobi vsaka skupina proporcio- število zastopnikov.

Z ozirom na to, da so se znašli socialisti in komunisti s sam. demokrati v enem bloku, pa je predlagatelj izjavil, da svoj predlog umakne.

Likar (soc.) je vložil nujen predlog, naj občinski svet zahteva, da se iz fonda za borze dela nakaže mestni občini znesek 2 milijonov dinarjev.

Krek izjavi v imenu kluba SLS, da se v smislu svojih prejšnjih izjav, da se s pred- logom strinja. Predlog je bil soglasno sprejet.

Orehek je vložil še interpelacijo na župana, ki je izdal na mestno uradništvo okrožnico, da občinskim svetnikom ne sme dajati zahtevanih pojasnil.

Župan pojasni, da je v tej okrožnici na- ročil uradništvu, naj čuva uradne tajnosti in sicer v magistratnih zadevah tudi pred občin- skimi svetniki brez izjeme. Pač pa mora urad- ništvo dajati občinskim svetnikom pojasnila v zadevi občinskega sveta. Župan obljubi, da bo v tem oziru občinskim svetnikom na raz- pologo.

Nato je bila občinska seja ob četrtna 9 zvečer zaključena.

Macedonci bodo vpadli na soomlad

r Belgrad, 24. februarja. (Tel. »Slov.«) Kakor smo zvedeli, se makedonskimi organizirajo za vpad na soomlad v našo državo, ne samo z Bolgarske, marveč tudi iz Albanije z bogato pomočjo Italije.

Konvencije z Madjarsko podpisane.

r Belgrad, 24. februarja. (Tel. »Slov.«) Zunanji minister dr. Voja Marinković in tu- kašnji madjarski podtajnik Förster sta da- nes podpisala enajst konvencij, ki jih je naša država sklenila z Madjarsko.

Grof Bethlen ne upa v Ženevo

v Budimpešta, 24. febr. (Tel. Slov.) Kot za- stopnik Madjarske se prihodnjega zasedanja Sve- ta Društva narodov ne bo udeležil grof Bethlen, temveč zunanji minister Valko. Glavni delegat Madjarske bo grof Albert Apponyi, čegar kom- petenca se bo razširila na vprašanje optantov in na monoštersko afero.

Madiarski proračun pasiven

v Budimpešta, 24. febr. (Tel. Slov.) Madjar- ski parlament je danes s 139 glasovi proti 32 glasovom sprejel zakon o reviziji »numerus clausus«. Finančni minister dr. Bud je nato predlo- žil proračun za 1928-9. Izdatki znašajo 1357 mi- lionov pengoejev, za 165 milijonov več kakor lan- sko leto, kar je v glavnem pripisovati zvišanju plač državnim nastavljenecem. Dohodki presegajo izdatke za 2.500.000 pengoejev, vendar pričakuje minister večjega presežka, ker optimistično pre- soja gospodarski položaj Madjarske. Za inve- sticije je vlada predvidela 140 milijonov pen- gejev.

Razbite strojnice kupili Madjari

v Dunaj, 24. februarja. (Tel. »Slov.«) Da- nes opoldne je bila v Monoštru javna dražba ostankov strojnih pušk. S tem je afeta za eu- krat končana. Material je potom dražbe kot staro železo prišel v last neke madjarske trgovine z železnino, ki je stavila najugod- nejšo ponudbo. Kot oficijne osebnosti so bili prisotni dva višja uradnika direktije madjar- skih državnih železnic, višji honvedski čast- niki, uradniki železniške postaje, zastopniki pristojne sodne oblasti in šef monošterske eks- poziture madjarske državne policije. Material je obstojal iz 17.000 kg jekla in 405 kg cin- kovih odpadkov, dalje 16.082 medenih lamel kot glavnih delov pasov za strojnice, 7711 za- bojev za pasove i. dr. Vse stvari so bile pro- dane za smešno nizko ceno 1800 pengoejev. Kupec se je baje obvezal, da bo material za- časno pustil na licu mesta.

Vse države odkrito želijo mir

v Ženeva, 24. febr. (Tel. Slov.) Dr. Beneš je izjavil zastopniku »Petit Parisien« v Ženevi, da smatra, da se velika razorožitvena komisija sestane lahko najpozneje do leta 1930. Vse države odkrito želijo mir. Samo nekateri nemirneži so, kakor n. pr. komitaši v Macedoniji, plemenski politiki na Madjarskem in nekateri ultranacio- nalisti v Nemčiji, ki so, ker nimajo ničesar zgu- bitti, za nasilne odredbe.

Vsako revolucijo odklanjamo

London, 24. febr. (Tel. Slov.) Glavni svet angleških delavskih strokovnih organizacij se je izjavil pripravljenim sodelovati z industrijo za socialni mir, katerega je pripravljen tudi braniti. Blaginja industrije je ozko zvezana z bla- ginjo delavstva. Vsako revolucionarno sredstvo je strogo odkloniti. Samo aktivno sodelovanje bo delavcem dalo popolno zastopstvo v gospo- darstvu.

tudi dobro zadela. Toda detektiv se ni zmenil za bolečine, prizadejane mu s kamenjem, temveč je mučeniško potrpel in odgnal ujetega Pepčka kot zmagovalno trofejo na bližnjo stražnico. Tinček in Francelj pa sta jo že pobrisala. Na stražnici je Pepček seveda obudil veliko kesanje in v dokaz svojega trdnega sklepa, da ne bo več »nabiral« premo- ga, povedal je imeni svojih tovarišev. Pravi- jo, da bodo imeli starši vseh treh dečkov prav velike sitnosti.

○ Vsak dan je ukradeno vsaj eno kolo. V četrtek zjutraj je bilo ukradeno mesarske- mu pomočniku Francetu Podkovi iz veže go- stilne pri »Stefanu« 1500 Din vredno kolo.

○ Razne tatvine. Otroški vrtnarici Filo- meni Eber, stanujoči v Gradišcu št. 17, je ne- kdo iz stanovanja izmaknil 300 Din vredno obleko. — Mesarju Antonu Gregorcju v Tom- šičevi ulici je neznan tat odpeljal 600 Din vreden mesarski voziček. — Cirilu Capudru, na Frankopanski cesti št. 21, je nekdo ukra- del iz sobe 300 Din vredno srebrno uro.

○ Policijski drobiž. Za nekatere ljudi je menda še vedno predpust, kajti prijavljenih je več veseljakov, ki so prejšnjo noč kalili nčni mir spečim Ljubljancem in se nedo- stojno obnašali. — Ovaden je bil neki Lojze K., ker se je baje mastil s perutnino in s suhim mesom, ki ni bilo njegovo, temveč last nekega gostilničarja v Spodnji Šiški. — Neka posestnica iz Spodnje Šiške je neprevidno vozila z vozom po Miklošičevi cesti, tako da je nastal z drugim vozom karambol, pri ka- terem je dobil posestnik Jakob Hlebs iz Pod- gore pri št. Vidu znatne poškodbe.

Maribor

□ Srečke za Stadionsko loterijo se dobijo še vedno pri blagajni Zadrugne banke v Ma- riboru. Kdor hoče zadeti kak krasen dobiček, naj si jih kmalu nabavi. Zrebanje se namreč vrši neprekinjeno 25. marca.

□ Glasbeni koncert. Katoliška Omladina, ki goji vsestransko izobrazbo delavske ma- riborske katoliške omladine, je že čestokrat samostojno nastopila ali pa sodelovala pri raznovrstnih slovesnostih. Toda s samostoj- nim glasbenim koncertom pa še dozdaj ni na- stopila. Prihodnjo nedeljo, 26. februarja ob pol 5 pa hoče stopiti pred javnost v Götzovi dvorani kot društvo, ki goji v popolni meri glasbeno umetnost. Nastopilo bo 26 godbe- nikov z 10 klasičnimi koncertnimi komadi. Občinstvo že pridno sega po vstopnicah, kar nam jasno kaže, kako težko pričakuje tega glasbenega koncerta. — Slavnostni govor je prevzel omladinski prijatelj g. dr. Josip Le- skovar. — Vstopnice se dobijo vsak dan v društveni pisarni, Cvetlična ul. 28.

□ Edita Lorand, širom sveta znana umet- nica na violini, ki se je proslavila posebno s svojimi 1000 gramofonskimi ploščami, ki so zelo priljubljene, nastopi v Mariboru v sredo, dne 29. t. m. s samostojnim koncertom. Je to njen prvi nastop v Jugoslaviji. Njena sijajna tehnika in skrajno živahen temperament, s katerim podaja svojo umetnost, bo gotovo zadivil vse poslušalce.

□ Avtomatična telefonska centrala za Maribor je že deloma montirana in ji manj- kajo do izgotovitve le še malenkosti. Delo je bilo prekinjeno že lansko leto na jesen, ker so bili izčrpani vsi v to svrhu dovoljeni kre- diti. Sedaj je denar za dogotovitev na razpo- lago in tako težko pričakovana avtomatična

Cjubiljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Sobota, 25. februarja: SESTRICA IZ VARŠAVE. Premiera. Premierski abonma.
Nedelja, 26. februarja, ob 20. uri zvečer: SESTRICA IZ VARŠAVE. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 27. februarja: IDEALNI SOPROG. Red B.
Torek, 28. februarja: Zaprt.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Sobota, 25. februarja: MARTA. Red B.
Nedelja, 26. februarja, ob 15. uri pop.: PRODANA NEVESTA. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 27. februarja: Zaprt.
Torek, 28. februarja: ZMAGOVALKA OCEANA. Opereta. Red D.

Mariborsko gledališče

Sobota, 25. februarja ob 20. uri: DOBRI VOJAK SVEJK. Ab. A. Kuponi.
Nedelja, 26. februarja ob 15. uri: GROFICA MA- RICA. Znižane cene. Kuponi. Ob 20. uri: DOBRI VOJAK SVEJK. Kuponi.

Naznanila

Ljubljana.

Predavanje o kulturnem pomenu slovenske narodne pesni s skiptičnimi slikami bo v nedeljo 26. febr. v Rokodelskem domu, Komenskega ul. 12. Predaval bo g. prof. dr. J. Lavrenčič. Pričetek točno ob 8 zvečer. Vstop prost.

Strokovno društvo javnih nameštencev in vpokeencev kraljevine SHS v Ljubljani ima danes ob 20. uri redno odborovo sejo in važen širši se- stanek.

Sluškinjska zveza priredi v nedeljo 26. febr. ob 5 popoldne skiptično predavanje v Alojzije- višnji, Poljanska c. 4. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Danes v soboto 25. t. m. ob 6½ vaju in sestanek vsega zbora. Važni pomenki za nedeljsko slikanje. — Odbor.

Zahtevajte obširne informacije o novem

Ford

modelu
na naši razstavi
še danes in jutri

v zeleni dvorani hotela Union

American Motors L. t. d.

Liubljana, Dunajska cesta 9

Telefon 2477

Telegram Amot

telefonska centrala na mariborski glavni po- štji bo v prometu koncem majnika t. l.

□ Zanimiva pravda in zavrnitev pritožbe. Mariborski socialni demokratje so hoteli imeti pri zadnjih občinskih volitvah prvo skri- njico. Vložili so svojo listo na okrajnem gla- varstvu pred terminom, ki je bil določen za vlaganje. Glavarstvo jim je listo vrnilo in mesto v prvo, so volili v sedmo skrinjico. Po- stopanje okrajnega glavarstva je odobrilo ve- liko županstvo. Socialisti so se pritožili na upravno sodišče v Celje, ki bo bravnavalo celo zadevo 1. marca t. l. — Veliko župan- stvo je tudi zavrnilo pritožbo socialnih de- mokratov radi volitev v mestni svet.

□ Mariborski ljudski oder naznanja, da vsled nepredvidenih zaprek ne vprizori jutri Ulderico Donadijeve drame »Gogoljeva smrt«, temveč jo preloži za nedoločen čas.

□ Mestna klavnicca dobi novo ograjo. Radi tega bo treba posekati nekaj divjih ko- stanjev.

□ Znižana prevoznina. Na avtoomnibus progi Maribor — Celje se zniža prevoznina od sedanjih 64 Din za osebo na 50 Din. To znižanje pa velja le tedaj, ako se kdo pelje od Maribora do Celja in obratno.

Krajevni odbor Združenja invalidov v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 4. marca 1928 ob 9. uri popoldne v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani, Krekov trg. Oni redni člani, ki še niso prejeli vabil o določenem obvestil in se nameravajo občnega zbora udeležiti, naj to takoj javijo po dopisnici ali pa naj se do 2. marca zgla- sijo v pisarni Krajevnega odbora da dobe vabilo, ker brez njega ne bo vstopa.

Podružnica Sadarskega in vrtnarskega dru- štva na Viču vabi na javno predavanje o saienju in obrezavanju sadnih dreves, ki se vrši v nedeljo, 26. februarja popoldne ob pol štirih v ljudski šoli.

Glasba

Sporod klavirskega koncerta pianistke Jad- vige Poženelove v četrtek 1. marca v Filharmoni- nični dvorani: G-briel Faure: I. Theme et Variati- ons, II. a) Les Mueurs devant le Christ de Li- via. b) Decadent de Severac: Menestriers et Glau- neuxes, III. Em. Chabrier: a) Bourrée fantasque, b) Marij Kokoi: Andantino sostenuto, c) S. Pro- kofiev: Marche IV. Maurice Ravel: a) Prelude, b) Toccata et suite Tombeau de Couperin, V. J. Albeniz: Triana. — Vstopnice so v predprodaji v Matični knjigarni.

Naše dijaštvo

Tehniki! Pridite polnoštevilno na zborovanje v avlo tehnike danes popoldne ob 17. ki ga skli- cuje ADJT v obrambo naših vitalnih interesov.

Tovariši Zarijani! Danes ob 8 zvečer se vrši v društvenem lokalu IV. redni sestanek — Go- vori tov. Tine Debeljak o temi »Karakteristika da- našnje slovenske literature«. Udeležba je za člane obvezna, g. starešine in tovariši bratskih društev iskreno vabljeni! — Predsednik.

Darovi

Slovenski Straži so darovali: Banka Slavija, zavarovalna družba v Ljubljani 100 Din, Ljudska posojilnica v Škofji Loka 100 Din, pred. g. proš. Andrej Kalan 50 Din, Mohorjani župnij: Solčava 20, Peče 10, Preska 70, Radovljica 20, Sv. Lovrenc na Dr. p. 50, Kaplanija Dob pri Domžalah 100, Škofja Loka 250, Sv. Jakob ob Savi 80, Sostro 20, Tomaž pri Ormožu 200 Sv. III pri Velenju 30 Din. Vsem darovalcem se odbor Slovenske Straže naj- iskreneje zahvaljuje. Vse p. n. poverjenike Družbe sv. Mohorja prosimo, da nam blagovolijo vpsolati nabrane zneske.

Glasba

Zbori. Revija za zborovske glasbe. Ureja Zorko Prešovec, izdaja pevsko društvo Ljubljansk. Zvon. Letna naročnina 4 00 Din. Prva dvojna številka je v tisku in prinaša v glasbenem delu sledeče skladbe: J. Gotovac »Barbari mi smo«, E. Adamič »Le padaj dež!« dr. A. Dolinar »Iz pisma«, P. Jereb »Prepelica«, mešani zbori, S. Santel »Pesem«, moški zbor. Književna priloga. I. Peruzzi: Sonet ob 50 letnici Emila Adamiea. Dr. A. Schwab — šest- desetletnik. V. Vedopivec-pešdesetletnik. Dr. A. Schwab: Ipavci in jaz. Iz naših organizacij in dru- štev. Zgodovina pevskih društev. Dopisi. Listi. Glasbene novosti. Opera in koncerti. Da ne poza- bimo! Iz urednikov in upravnikov listnice. — Zbori imajo krasno novo opremo in prinašajo na prvi strani posrečeno sliko skladatelja Emila Ada- miča z lastnoročnim podpisom. — Naročite se v »Zbore«!

Sport

Kranjska gora. Vremensko poročilo: Snega 50 cm srenj. Temperatura zjutraj —9° C, opoldan na solncu + 20° C. Barometer 700 — stanovitno. Jasno, mrzlo vreme. Smuka izborna v dopolnaskih urah v senčnih legah. Solčna stran konna.

Sportna predavanja LNP. LNP priredi v naj- bližnjem času ciklus poljudnih propagandnih pre- davanj o sportu. Prvo predavanje se vrši v po- nedeljek 27. t. m. ob 20 v dvorani Kmetijske druž- be na Turjaškem trgu št. 8. Predava prof. dr. Ant. Bajc o sportu v splošnem in njegovih vrednotah. Predavanje je pristopno širšemu občinstvu, pred- vsem pa je namenjeno članstvu naših sportnih klubov.

S. K. Jadran. Opozarjamo članstvo na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo 26. t. m. ob 9.30 popoldne v Narodni kavarni. Glasom novih pravil se mora občnega zbora udeležiti vsak v Ljubljani stanujoč član ali pa pisмено opravičiti svoj iz- ostanek. V slučaju, da občni zbor ob napovedani uri ne bo sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor z enakim dnevnim redom, ki je sklep- čen ob vsakem številu članstva. — Odbor.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes, v soboto ob 16 trening na dva gola na igrišču za skupini I in II. Jutri popoldne ob 10. trening-tekma s Svo- bodo za II. skupino. — Načelnik.

TEKME ZA PREHODNI POKAL LNP.

II. kolo jutri ob 14 na igriščih Ilirije in Primorja. Drugo kolo tekem za prehodni pokal LNP-a prinese sledeča srečanja: na igrišču Primorja ob 15.30 Primorje:Slovan, na igrišču Ilirije ob 14 Hermes:Reka ter ob 15.30 Ilirija:Jadran. Predtek- mo na igrišču Primorja igra ob 14 rezervi Pri- morja in Hermesa. Drugo kolo prinese torej ne- primerno zanimivejše tekme in boljše sport, kot so ga mogli nuditi mlajši klubi v I. kolu pretek- le nedelje. Zanimanje bo vladalo seveda v prvi vrsti za letošnji prvi nastop prvaka Ilirije ter pa tudi za start Primorja. Pričakuje se lahko v vseh t- k- mah odprte in dobre igre. Tekmovanje za pre- hodni pokal LNP-a se približa z nedeljskimi tek- mami že zelo odločilni fazi. Izgleda sicer, da se bosta v ljubljanskem okrožju srečala kot končna tekme zopet Ilirija in Primorje, v mariborskem pa Rapid in Maribor, vendar prinesejo izločilne tekme prav lahko kake spremembe.

ZBOROVANJE MEDNARODNEGA OLIMPIJ- SKEGA ODBORA.

Ob pritiki olimpijskih zimskih iger je zbo- roval v St. Moritz izvršilni odbor Medn. ol. od- bora. Imenovali so nova člena za Španijo in Me- hiko ter so sklenili, da dobita Kanada in Poljska po dva delegata. Izvršilni odbor je sprejel delegata mednarodnih zimskosportnih zvez. Dalje so razmo- trivali vprašanje prireditve svetovnih prvenstvenih tekem v letih olimpij. Izer. V imenu Mednarodne dr- salne zveze je izjavil Salchow, da je periodična odločitev svetovnih prvenstev nemogoča in pa da olimpijske igre zato nič ne trpijo. Ho'mquist je po- vedal da ni nobenih mednarodnih prvenstev v smu- danju. Mednarodna drsalna zveza je opozorila od- bor, da je drsanje na 500 metrov pri olimpijskih igrah izkazalo dva zmagovalca in dva na drugem mestu. Oba zmagovalca dobita zlato kolajno, druga dva pa bronasto. Nato so določili dnevni red za bo- doče zasedanje, ki se bo vršilo od 25. do 27. julija v Amsterdamu. To zasedanje bo razpravljalo o vrsti sprememb glede pravil. Malta in Filipini sta izrazila željo da nastopita pri olimpijskih igrah samostojno, ne v britanskih in ameriških vrstah. Glede kandida- ture Malte bodo vprašali britanski o'limpijski od- bor. Na prošnjo mednarodne veslaške zveze so ji dovolili podajšanje rokov za olimpijske regate, ker dovoli kanal Sloten, kjer se bodo regate vršile, samo tekme v dve. Izvršilni odbor je vzel na znanje ugovor ameriških delegatov glede odločitve jury-je v toku na 10.000 m in je poudarjal, da ni imel Mednarodni olimpijski odbor v St. Moritzu nobene seje. Ker gre za vprašanje tehniškega značaja, mo- rejo odločiti o tem le interesirane zveze in ne ob- stoji torej nobena možnost pritožbe.

Dopisi

Jurklošter. Težak hlood (klec) je v sredo po- popodne, 22. t. m. zdobil nogo nad stonom gra- ščinemu blancu Janzu Trefaltu v Epihovcu pri Jurkloštru. Prepelali so ga še isti večer s Smido- vimi avtom v celisko bolnico. — Pustni torek so pustni našimenci priredili čarovniški mlju na vozu. Na enem koncu so masili vani stare bahe, na drugem koncu pa so mlade ven prihajale. Mla- dim in starim je bilo to v veliko zabavo.

Trbovlje

✱ Požar pri g. Cestniku. Ob vznožju hriba, ki vodi na sv. Planino, nar. minut od trbovelske farne cerkve si je pred kakimi 20 leti sezidal mizar- ski mojster g. Cestnik lično hišico. Mož je znan kot jako priden in zvest delavec v svoji stroki, naročil mu ni manjkalo, skoravno je delavnica izven indu- strijskega centra. V svojih sinovih, ki so dorasčali in kateri so se pri njem izučili solidnega dela, je dobil dobre pomočnike. Obrt se mu je večala, napra- vit je moral večjo delavnico, ta zonen ni zadostova- vala, ter si je v zvezi s sinovi lansko leto sezidal veliko, moderno, z vsemi potrebnimi stroji ureleno delavnico, ki ima že tovarniški značaj in zaposle- nih do 15 moči. — Velik obrat je zahteval mnogo lesnega materiala, zato so no dogotovljenju strojne delavnice, ki ima tudi lastno žago vencičanko, za- čeli zidati sušilnico za deske. Ta je bila te dni dogo- tovljena in vložili so cel varon desk. Ko so bile že skoraj suhe, so se v ozadiju sušilnice vnele in nastal je velik požar. Delo pri gašenju od strani trške požarne brambe, domačih in drugih je bilo težavno, ker so se morale vse deske v močnem dimu nosamezno iz sušilnice jemati pri ožkem vhodu, kjer je ohenem delovala že sezalka in reševalce močila z vodo. Škoda na materialu je precejšnja in ker je sušilnica železovodna, g. lastnik proti požaru v sušilnici ni bil zavarovan.

✱ Nesreča. Posestnik na Podmeji g. Jože Bregar je padel v pratovi gostilni po stonilnicah na glavo ter se močno ranil. Njegovo stanje je onasno.

✱ Pomotna trditve. V notici, ki obravnava v Slovenscu dne 24. t. m. vprašanje ukinitve di- jaških in drugih avtovoženj po znižanih cenah po- tom avtopodjetja Ferdo Arzenšek v Trbovljah je navedeno, da je Okraini zastop. Laško radi znižanih voženj onustil obdavanje g. Arzenška za 15.000 Din, g. Kavčnika za 7000 Din in g. Zemljana za 5000 Din. Ta trditve ne odgovarjajo resnici. V seji ožjega odbora sosveta pri Okr. zastopu v Laškem z dne 18. t. m. je bil eskljenjeno, da se to vpra- šanje v predlaganem širšem obsegu samo odloži. — Okraini zastop. Laško. Gorenj. dr. Godnič.

Ali ste že kupili stadionske srečke

Hitite! Zrebanje 25. marca

Radio

PROGRAMI:

Sobota, 25. februarja.

Zagreb: 19.30 prenos iz ljubljanske opere. — Milan: 20.50 koncert s pestrnim sporedom. — Bre- slau: 20.10 koncert veselih skladb. — Barcelona: 19.10, 19.20 in 22.10 koncert kvinteta. — Leipzig: 20.15 Dve uri humorja s sodelovanjem moškega zbora in orkestra. — Stuttgart: 19.30 zabavni ve- čer, sodeluje orkester in pevci; 22.30 lahka glasba. — Hamburg: 20 »Mikado«, burleskna opera v 2 dej. (Sullivan). — Katowice: 20.30 koncert. — Brne: 19 Muzikalne pravilice. Izvaja orkester. — Rim: 20.45 Odločki iz italijanskih oper. — Oslo: 20 or- kestralni koncert. Verdi: Traviata — Wagner: Namišljena ladja — Puccini: Madame Butterfly — Saint-Saens: Samson in Dalila — Wagner: Tannhäuser. — Berlin: 20.30 Dvoboj na Lidu, komedija v 3 dej. (Rehfisch). — Davenport: 19.50 lahka glasba; 23.30 koncert del škotskih skinda- teljev. — Dunaj: 20.05 »Markiza od Arceisa«, igra v 5 dej. (Sternheim). — München: 19.30 »Don Pasquale«, komična opera v 3 dej. (Donizetti). — Budapest: 19.10 ciganska glasba. — Varšava: 20.30 koncert; 22.30 lahka glasba.

Kaj je novega

KOLENDAR.

Sobota 25. februarja. Matija, ap., Sergij.
— Jutri: Valburga.

Dunajska vremenska napoved za 24. februar. Jasno, ponoči zmerno.

Vreme v Beogradu, 24. februarja: Oblačno in malo snega. Mraz. Temperatura najvišja —2°, najnižja —7°.

ZGODOVINSKI DNEVI.

25. februarja: 1898. so slovenski poslanci štajerskega deželnega zbora sklenili v klubu, zavzeti se za slovensko vseučilišče v Ljubljani. — 1807. se je rodil poljski skladatelj J. F. Dobrzyński. — 1525. se je rodil francoski pesnik Joachim Du Bellay. — 1831. je umrl nemški pisatelj Fr. M. v. Klinger. — 1911. je umrl slikar Fr. v. Uhe. — 1911. je umrl romanopisec Fr. Spielhagen.

* * *

★ **Proste vaje članic za l. 1928.**, ki se bodo izvajale na akademiji J. O. Z. v Unionu dne 4. marca t. l. se povsem razlikujejo od dosedanjih obveznih vaj. Imajo polno finih, ženskemu telesu prikojenih gibov, ki se prelivajo drug v drugega; vaja prehaja v vajo tako, da nastane prava studija telesnega gibanja. Vstopnice je dobiti od četrtka 23. februarja t. l. dalje v trafikah v Unionu.

★ **Minister prosvete** je pozval univerzitetno komisijo, ki ima sklepato o definitivni redakciji memorandumov za vse naše univerze, v Beograd za dan 27. februarja. Ljubljanski delegati za to komisijo so rektor Nahtigal, profesor Dolenc in profesor Zupančič.

★ **Shod zaupnikov SLS** kočevskega okraja (političnega) se vrši v ponedeljek ob 10 v Ribnici v Društveni dvorani. Podala se bodo razna poročila in volil okrajni odbor.

★ **Sto let za luno.** Ata »Narod« so doslegli res že skrajno mejo starosti. Naš glavni urednik g. Terseglav je odložil uredništvo »Socialne misli« že pred dvema leti in pol, celo njegov naslednik g. Erjavac ga je že odložil, a starina »Narod« skuša še vedno izrabljati g. Terseglava kot urednika »Socialne misli«, ki letos sploh še ni izšla, proti ministru dr. Gosarju. Dalje poroča v neki notici, da je nujno potreben pravilnik glede uporabe denarja, ki se zbira v svrhu podpiranja brezposelnih. Očividno ata »Narod« že vse zadnje tedne spi, kajti tak pravilnik je minister Gosar izdal že meseca januarja. Kar pa se tiče osemurnega delavnika, Delavska zbornica in krščanski socialisti v njej niso manifestirali zanj zato, ker je osemurni delavnik »odpravil« minister Gosar z načrtom uredbe o odpiranju in zapiranju trgovin, ampak, kakor je prvi govornik od večinske stranke zbornice uvodoma sam izjavil, zaradi napada angleške vlade na washingtonski dogovor o osemurnem delavniku. Torej so ata »Narod« spali tudi med tozadevno sejo »Delavske zbornice« in mu voščimo še naprej globoko spanje pravičnega.

Kaj bo 25. marca?

Žrebanje stadionske loterie

★ **Mariborski oblastni odbor** razglša: Trošarina na opojne pijače se začne pobirati s 1. marcem. Oblastni odbor je izdelal pravilnik za pobiranje trošarine, ki se danes pošlje inspektoratu finančne kontrole v Ljubljano. — Davek na nočni obisk kavarn se je pavšaliral v Mariboru sporazumno s prizadejimi podjetniki. Ravnotako tudi davek na igranje s kartami. Za druge kraje so pogajanja za pavšaliranje v teku. — Oblastni odbor je dovolil zgodovinskemu društvu v Mariboru 20.000 Din podpore. — Za regulacijo Drave pri Muretincih 20.000 Din, pri Vurbergu 20.000 Din, za regulacijo Lebenice 30.000 Din, Črnega potoka 50.000 Din; za nabavo inventarja v ginekološkem oddelku splošne bolnice v Mariboru 60.000 Din.

★ **Zasluzeno odlikovanje.** Iz Škal pri Velenju nam poročajo: V nedeljo, dne 19. t. m. se je pri nas vršila skromna, toda prisrčna slovesnost. Deputacija občinskega odbora s svojim županom Ivanom Oštirjem je izročila diplomu častnega občanstva našemu msgr. Iv. Rotnerju, županu in dekanu v Škalah, Ravno letos teče dvajseto leto, odkar krmari to lepo župnijo in dekanijo. Zrelišo polovico svojih dušnopastirskih let je monsignor položil na žrtvenik škalske župnije in dekanije. Prenovljene cerkve, novi zvonovi, vzorne katoliške organizacije, razvito duhovno življenje po vsej dekaniji so trajni spomeniki blagoslovljenega dela dvajsetih let. Častna diploma pa je le skromen znak našega spoštovanja, ljubezni in hvaležnosti. — Ista deputacija je isti dan izročila tudi diplomu častnega občanstva tukajšnji velezaslužni učiteljici gospodični Agnezi Kosar, katera deluje na tukajšnji osnovni šoli nad 25 let.

★ **Vpoklic rekrutov leta 1928.** Rekruti, rojeni leta 1907. in starejši, kateri pripadajo ljubljanskemu vojnemu okrožju in ki so bili na naboru spoznani za sposobne, bodo letos vpoklicani na odsluženje kadrovske službe kakor sledi: Vsi rekruti, razven rekrutov za pehoto, peškolp kraljeve garde in kolesarski bataljon, se morajo javiti 18. ali 19. marca t. l. v komandi ljubljanskega vojnega okrožja. Rekruti izskrutovani za pehoto, pešpolk kraljeve garde in za kolesarski bataljon se morajo javiti na dan 26. in 27. marca t. l. istotam. Rekruti mornarji in zrakoplovci bodo vpoklicani v dveh partijah, prva partija 18. marca, a druga 30. septembra t. l. Druga partija neborceve se sedaj ne bo vpoklicala. Vsi rekruti bodo dobili pozive, na katerih bo točno naznačeno, katerega dne in ob kateri uri se imajo zglasiti v komandi ljubljanskega vojnega okrožja. Vsi rekruti morajo počakati poziv v svoji domovinski občini, če se pa začasno odstranijo iz svoje občine, so dolžni, da svoj natančen naslov prijavijo županstvu, da jim le to more pravočasno dostavi poziv. Opozarjajo se pa vsi rekruti, da se prigrisajo pravočasno in trezni, ker bodo drugače od vojaške oblasti strogo kaznovani, in da bodo topla oblečeni in obuti.

★ **Za lastnike vrta.** Kdor ima ob svoji hiši vrt, od katerega hoče imeti dobiček, bogat pridelek in razvedrilo, naj si nabavi Humekovo knjigo »Domači vrt«, ki nudi vse potrebne nasvete za plodonosno obdelovanje in krasitev hiše in vrta. Knjiga velja 33 Din, vezana 40 Din in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

★ **Zagorski steklarji na cesti.** Vodstvo steklarne v Zagorju je sklenilo, da takoj ustavi obrat v steklarni. Vsled tega ukrepa je čez 30 delavcev ogroženih v svoji eksistenci, med temi čez 10 družin. Vodstvo steklarne je sicer ponudilo večini odpuščenim delavcem mesta v Hrastniku, toda težava je v tem, ker so delavci domačini v Zagorju in je čisto naravno, da se vsak težko loči od rojstnega kraja. Poznavalci razmer pa trdijo, da ni bila potrebna skrajitev obrata v Zagorju, ker je dovolj dela. Sicer bi se vsled odredbe vodstva moral obrat ustaviti in podjetniška stanovanja izprazniti, vendar se je pa izvedba na pritisk raznih faktorjev zaenkrat še odložila in je upati, da se bo tudi preprečila. Tako bi bilo tudi prav. Kajti podjetnik ne sme misliti le nase in na svoje podjetje, ampak tudi na delavce in na njihov večletni trud in vestno delo v podjetju. V tem oziru se pa delavstvu godi očividna krivica, če se mu hoče vzeti rojtni dom.

★ **Predavanje Slovenske straže** s skiptičnimi slikami se vrše: v nedeljo 26. februarja v Ribnici ob 3 popoldne in v Gor. Logatcu ob pol 8 zvečer. Govorita gg. prof. dr. Lamb. Ehrlich v Gor. Logatcu in dr. Rožič v Ribnici o manjšinskem vprašanju. V sredo, dne 29. t. m. je predavanje o Primorski in Jadranu na Jesenicah, kjer govori g. dr. Zitko.

★ **Odbor za zgradbo spomenika v vojni padlim vojakom v Škofji Loki** spominja vse one, ki se še niso odzvali svojčas razposlanim okrožnicam s ponovno prošnjo, da pripomorejo vsaj z malenkostnim zneskom k izpolnitvi tega blažega namena. Ker ima odbor namen takoj prirediti s predpripravi, najljubše prosi za takojšen odziv.

★ **Dva enodnevna sadjarska tečaja** se vršita na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, in sicer: 1. V ponedeljek, dne 5. marca t. l., tečaj za precepljanje sadnega drevja. 2. V torek, dne 6. marca t. l., tečaj za sajenje in oskrbo sadnega drevja. Pouk je brezplačen ter traja vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 17. ure. Vsakdo se lahko udeleži obeh tečajev. Zanimanci naj prijavijo svoje udeležbo z dopisnico najkasneje do 3. marca t. l. ravnateljstvu šole.

★ **Kržičeva knjiga »Zvezde in cvetice — knjiga o hvaležnosti«** je bila povsod sprejeta s priznanjem in pohvalo. Oglasi lavantinske škofije (1928, str. 23 in 24) pravi o njej: »Zanimiva, koristna in priporočila vredna knjiga! Pisatelj opisuje vesoljni ustvarjeni svet in njega posameznosti, človeka samega, njega ustvarjenje, odrešenje in posvečenje — kot dela božje Dobrote, ter uči redko, pa potrebno čednost hvaležnosti. Knjiga bo dobrodošla kakor vernemu ljudstvu, tako zlasti pridigarjem in predavateljem.« — »Ave Marija« (1928, str. 31) pravi o knjigi: »Vsebinsko je knjiga neprecenljive vrednosti.« Knjiga stane 25 Din ter se dobiva v vseh knjigarnah.

★ **Pašna zadruga pri Sv. Ambrožu nad Cerkvijami** je 21. t. m. odkupila Kriško planino na Krvavcu, ki preide v dejansko last, čim kupčijo odobri ministrstvo za agrarno reformo.

★ **Vlom v Vevčah.** Dne 20. t. m. je neznan zlikovec vlomil v stanovanje Roka Bogojeviča v Vevčah in odnesel iz skrinje 6375 Din gotovine, nekaj obleke ter zlato moško uro z zlato verižico. Bogojevič trpi 8000 Din škode.

★ **Velik požar pri Sarajevu.** V četrtek zjutraj je nastal požar v tovarni usnja Ašera Alkalaja v Darivi blizu Sarajeva. Zgoreli sta



dve tretjini tovarniške zgradbe. Močno so poškodovani tudi stroji.

★ **Železniška nesreča.** V četrtek opoldne je kmet Vata v Novem Sadu vozil čez železniški tir, ker so bile tračnice odprte. V tem hipu je pridrvel vlak in zadel v voz. Oba konja sta ubita, kmetu pa je vlak odrgal obe nogi.

★ **Za Ameriko** in zadeve tamkaj — samo dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6. Cene zmerne, po ureditvi plačilo.

★ **Opozarjamo trgovce in živinorejce** na današnji oglas »Govedomedike«, jugoslovanske razpošiljalnice preparatov za govedo, konje in prešiče v Mariboru.

★ **Pri slabem počutku** je naravna »Franz-Josef«-grenčica zelo prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki znatno zmanjšuje težkoče in večkrat zanesljivo koristijo že male množine. Dopisi zdravnikov za ženske bolezni soglasno hvalijo zelo milo učinkovitost »Franz-Josef« vode, ki je zelo primerna za nežni ustroj ženskega telesa. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Nocoj imata nočno službo: Bohine na Rimski cesti in Levstek na Resljevi cesti.

* * *

○ **Slavnostna otvoritev razstave češko-slovaškega stavbarstva.** V Jakopičevem paviljonu se vrši danes ob 11 ob uradni udeležbi zastopnikov oblasti in korporacij. Razstavnica zbirka obsega okoli 300 fotografij modernih stavb vseh panog (javne stavbe, galerije, razstavnice paviljoni, banke, bolnice, trgovske, stanovanjske in družinske hiše, interierji, spomeniki, regulacije mest in kolonij itd.), ki so že zgrajene ali pa v delu. Razstava ni retrospektivna, ampak združuje dela vseh modernih smeri samih živčnih arhitektov, razen Jana Kotěre, čigar delo je bilo sprejeto v zbirko z ozirom na vodilno vlogo mojstra češke moderne arhitekture.

○ **Na nocojšnjem radiovečeru Prosvetne zveze** bomo slišali posebno zanimivost: govoreči film. Poizkus prenosa takega govorečega filma bo napravila radiopostaja Frankfurt. Poleg te zanimivosti so na sporedu vesele pevske in godbene točke drugih evropskih postaj. Koncert traja od pol 9. do 11. ure. Dvorana Akadem. doma, kjer se koncert vrši, bo topla zakurjena. Za vstopnino 2 Din se tam nudi torej lep užitek za cel večer.

○ **17. prosvetni večer Prosvetne zveze:** predavanje prof. Mlakarja o potovanju na Etno in Vezuv. Predavanje se je vršilo v veliki dvorani »Uniona«, ker se je že vnaprej predvidevalo večje zanimanje zanj. In res! Številni posetniki so zasedli večino sedežev v parterju, pa tudi galerija je bilo prilično zasedena. Humor g. prof. Mlakarja je znan in privlači. V njemu lastnem šaljivem tonu je g. predavatelj povedel poslušalce v Neapelj, od tam na otok Capri, ter potem na Vezuv. Obširno je razlagal zgodovino Pompejev, potek in stanje njegovih izkopnin. V nadaljnjem nas je seznanil še z Etno, njenimi posebnostmi in zanimivostmi, kar vse je seveda zabelil z zdravim, neprisiljenim humorjem ter svojimi doživljaji. Predavanje je trajalo čez poludrugo uro in so ga spremljevale številne skiptične slike.

○ **Umrla je** včeraj gđ. Margareta Ševčik, bivša dolgoletna knjigovodkinja pri trdnici Kollmann. Pogreb bo v nedeljo ob treh popoldne. — V četrtek popoldne je v Jožefišču umrla umetna vezilja gđ. Franja Suhadole. Pogreb bo danes ob pol petih popoldne.

○ **Vožnja bališa s posledicami.** Prejšnjo nedeljo so radovedneži opazovali po Dolenjski cesti imeniten prizor: vrli Dolenjci so vozili baliž zale neveste, ki se je primožila k njim iz bele Ljubljane. Da so zraven počeli pristen naroden spektakel, se razume samo ob sebi. Ni manjkalo ne godev, ne harmonike in ne obligatnih štefanov vina in vsega, kar spada zraven. Prav na vrhu naloženega voza je sedel junaški Stanko, ki je krepko držal pokonci veliko ponosno zastavo. Do železniške proge je šlo vse po sreči. Tu pa se drog zastave zadene v električne žice, ki so

bile na mah pretrgane. Veseli svatje se za nezgodo seveda niso brigali ter so svojo prijetno vožnjo nadaljevali. Ali po vsem karlovškem delu mesta so na mah ugasnile žarnice. V gostilnah so bili ljudje ravno pri najlepši zabavi, pa so morali radi nesrečnega bališa počakati s krofi in klobasami, dokler niso dobili mesto električne luči medlih leščerb, kar seveda ni ugodno vplivalo na razpoloženje. V neki gostilni so morali radi nezgode opustiti celo ples, v neki tovarni, kjer so delali tudi v nedeljo, pa je bil takoj ustavljen ves obrat. Kar pa je bilo še najhujše, je to, da so morali monterji mestne elektrarne dva dni iskati, kje je električna napeljava pokvarjena, policija pa je še dalj časa iskala zlikovca, ki je vse to povzročil, dokler ga ni našla v osebi nesrečnega Stanka, ki bo moral svojo neprevidnost drago plačati.

○ **Izsledena vlomilca.** Včeraj smo poročali, da je gospa Eleonora dr. Groyer-Jenko na Miklošičevi cesti prijavila policiji velik vlom, ki je bil izvršen v njeno podstrešno shrambo. Agenti kriminalnega oddelka so vso zadevo preiskali in včeraj popoldne izsledili in aretirali vlomilca, ki sta ta vlom izvršila. Sta to 18 letni brezposelni trgovski pomočnik Rudolf M., ki stanuje v isti hiši kot oškodovanka in razmere torej dobro pozna, ter ravno tako 18 let stari brezposelni trgovski pomočnik Reinhold T. Prvi ni imel poguma, da bi sam kradel in je nagovoril drugega, naj mu pomaga. Tekom zadnjega meseca sta izvršila v podstrežje več vlomov in odnesla večje množine raznega posteljnega perila, moške in ženske obleke ter perila in raznih drugih predmetov. Skoro vse ukradene predmete sta znosila v zastavljalnico. Tu je včeraj popoldne policija zaplenila za približno 5600 Din razne obleke. Razen nekaterih malenkosti, priznata oba mlada vlomilca začetnika vse očitane jima tatvine.

○ **Pasji kontumac.** V torek, dne 21. februarja 1928 je neki pes (popis: majhen, kratkodlak, svetlorjave barve, okoli 5 let star, lastnik neznan) popadel na Starem trgu v Ljubljani ljudi in pse. Pes je bil pobit in raztelesba je dognala pasjo steklino. Da se steklina ne razširi, odreja mestni magistrat na podlagi §§ 41 in 42 zakona z dne 6. avgusta 1909 drž. zak. št. 177 za okoliš mestne občine pasji kontumac. 1. V področju mesta Ljubljane morajo biti vsi psi nepronehoma na verigi oziroma morajo biti zavarovani z zanesljivimi nagobčniki, ki zabranjujejo grizenje. 2. Vsi psi morajo biti popisani v pasjem katastru mestnega magistrata in morajo biti zaznamovani s pasjimi znamkami. 3. Prepovedano je jemati pse s seboj v javne prostore kakor tržišča, gostilne, kavarne itd. 4. Psa izpeljati iz kontumacnega okoliša se sme le z dovoljenjem mestnega magistrata. 5. Vsakdo mora svojega psa, ki je prišel v dotiko s steklami ali kakim stekline sumljivim psom, ali če opazi na njem znake stekline, oddati takoj mestnemu konjaču ali ga pa tako zavarovati, da ni nevarnosti za okolico. Tudi mora slučaj takoj naznaniti mestnemu magistratu. 6. Pse, ki bodo zaloteni proti navedenim odredbam, se bo uničilo, lastnike pa kaznovalo. Za prestopke proti odredbi pod točko 3. se smatra soodgovorne tudi lastnike navedenih prostorov. — Mestni magistrat ljubljanski.

○ **Bitka med detektivom in paglavci.** Ze desetletja je menda med nekaterimi prebivalci severovzhodnega dela mesta udomačen običaj, da hodijo po premog na tovarni kolodvor, kjer ga pa ne plačajo. Toda bogvar, da bi kdo komu rekel, da premog krađe, kaj se, oni ga »nabirajo«. S tem pravim mnenjem pa ni zadovoljna železniška policija, ki te »nabiralec« na vse mile viže preganja in se ne zmeni za dolgoletno tradicijo. Predvčerajšnjim je železniški detektiv G. zasačil tri dvanajstletne dečke, ki so zopet »nabirali« premog in sicer kar iz odprtega vagona. Najmlajšega, Pepčka, ki je tudi najbolj neroden, je še mogel ujeti, ostala dva, Tinček in Francelj, pa sta pobegnila. Oddaleč sta potem gledala, kako detektiv drži njunega tovariša za roko. Kar pade Tinčku na misel, da bi znal ujeti Pepčka izdati na policiji še njuna imena. Oba dečka sta pričela klicati Pepčku, naj se detektivu iztrga iz rok, hkrati pa sta pričela detektiva bombardirati — s kamenjem. Merila sta dobro in sta večkrat

Za duha in srce

Velik slovanski pisatelj

Češki narod slavi ta mesec jubileje svojih najznanejših književnikov. Po 75letnici rojstva Jaroslava Vrchlického je obhajal 23. t. m. dvajsetletnico smrti Svatopluka Čecha, poleg Vrchlického najmočnejšega stebra češke romantike, a 27. t. m. 60letnico rojstva Jožeta Hlečka.



Kakor Svatopluk Čech je tudi Hleček velik Slovan ne samo v svojem čustvovanju, temveč tudi v svojih delih in v svojem častnikarskem delovanju pri »Narodnih Listih«. Hleček je za svoje delovanje na polju slovanske vzajemnosti žel priznanje najvišjih znanstvenih krogov, ki so ga imenovali za rednega člana Slovenskega inštituta. On je imel čast, da je 22. januarja t. l. otvoril in vodil prvo sejo članov tega inštituta.

Hleček si je priboril trajno mesto v češki književnosti s ciklično epopejo »Naši«. Ta roman v desetih delih se da primerjati s poljskim romanom Wl. Reymonta »Chłopi«, ki popisuje življenje poljskega kmeta. »Naši« ne zaostajajo za »Chłopi«, tem biserom poljske književnosti, ampak jih celo nadkrijujejo. »Naši« podajajo v umetniški obliki razvoj češkega naroda v okvirju jugočeškega kmeta od l. 1840. do l. 1867. Hleček je naslikal češkega kmeta v vseh njegovih dobrih lastnostih in napakah. Opisuje izredno živo in nazorno njegove značilne poteze in prepleta svoje delo z zanimivimi zgodovinskimi in kulturno-zgodovinskimi dogodki in razmišljanji, a to v tako krasnem jeziku, da so »Naši« vredni studija samo zavoljo sloga.

Svojo ljubezen do ruskega naroda razodeva v »Obisku na Ruskem«, v »Nemškem smradu« v Rusiji pa opominja Ruse, naj bodo napram Nemcem zelo previdni in pazijo na nemško ekspanzijo.

Največ svojih del je posvetil južnim Slovanom. V Turčin je videl najnevarnejšega njihovega sovražnika. Črnogorsko borbo s Turki v Hercegovini l. 1876 opisuje v obširnem delu »Za svobodo«. V »Bosni in Hercegovini« razgrinja življenje krščanske raje. Za svoj mogočni epos »Črnogorci« je vzel snov iz srbske zgodovine. Pripovedke iz življenja Črnogorcev je izdal v zbirkah »Črnogorske junaske črtice« in »Črnogorske pripovedke«.

Hleček ima velike zasluge za jugoslovansko-češko-ovlaško zблиžanje. Njegova dela so mu že pred svetovno vojno našla zlasti v Crni gori mnogo prijateljev. Z veseljem se je l. 1924. odzval njihovem povabilu in jih je obiskal. Pri tej priliki se je mudil tudi v Ljubljani. Skoda, da ni prišel v stik s praviimi predstavitelji slovenskega naroda. O tem njegovem potovanju je pred nekaj tedni izšel prvi del njegovih spominov in doživljanj s poti pod naslovom »V Jugoslaviji l. 1924.« Največjo

pozornost je posvetil v tej knjigi Stj. Radiću, katerega smatra ne za »svudce« (voditelja), ampak za »svudce« (zapeljivca) hrvatskega naroda. — 8 —

Gostovanje Eduarda Kohouta iz Prage

V četrtek zvečer je gostoval v vlogi Hamleta g. Eduard Kohout, član Narodnega divadla v Pragi. Gosta smo priskrbeno pozdravili, in se spomnili, kako so bili Čehi še pred kratkim ne samo v operi ampak zlasti v drami trdna opora našega gledališča in kako so se ne samo mnogi začutili, pač pa dobri igravci in pevci zlahka udomačili pri nas. Danes, ko stojimo tako rekoč na svojih nogah, je bilo gostovanje od vira češke gledališke umetnosti, iz Narodnega divadla v Pragi tem večje važnosti. Gosp. E. Kohout je predstavljal Hamleta po režiji dr. Hilarja, najizrazitejšega tvorca v današnji češki gledališki umetnosti. Ob tem gostovanju smo dobrega videli, da naš Hamlet v sedanjem pravcu ne sme več na oder — kar smo že nehalno odločno poudarili — saj se je od nekdanjega dobrega Hamleta izgubilo v veliki meri vse in je ostal samo še ne gladko tekoč tekst. Zato smo danes resnično v zadregi, da se je praški gost izživljal v okorelosti in praznoti, ki ne kaže prave podobe našega gledališča. Tedaj bo treba s Hamletom z nova, kako, nam je pokazal praški gost.

Gosp. E. Kohout zajema Hamleta iz občestva, ga stiska nase in izžareva iz svoje osebe. Boledina sveta in spoznanje očetovega umora se srečujeta tako kot dokaz za prepričanje. Ta Hamlet je elegični človek današnje dobe, ki mu je vse blizu, in vse, kar mu je blizu, je daleč: skrivnost današnjega človeka. Igra tega Hamleta ne more biti nobeno zunanje iskanje po efekti, ker vsa boledina leži globoko v notranjosti in teži v samoto. Zato je govor tega Hamleta elegično melodični recitativ, ki izbruhne samo dva- ali trikrat in vztrikne le ob groznih odkritjih, tedaj, ko se pokažejo stopnje dejanja: oče, mati, stric — in tedaj, ko govori sam z materjo in si razpara srce ob nji. Vsi monologi so tiha samota — monolog »Biti ali ne biti« se godi v skritem kotu kot največji obračun s samim sabo in novo spoznanje — slovo z Ofelijo »Pokoj v samostanu« zadnje duševno srečanje in življensko slovo, zato se tako rekoč srce z njo v eno podoba; ljubezen do igravcev je strunjenje z umetnostjo in približanje človeka človeku — pogovor z grobarjem kramljanje človeka z večnostjo — kraljeviča ne loči več ne stan ne kraj ne čas: na grobu sedi in se razgovarja z grobokopom — in vendar mu je tako daleč, že na onem svetu. Aristokrat in demokrat obenem je ta kraljevič, Shakespearev in današnji. Ob igri igravcev ta Hamlet ni pasiven opazovalec, igra mu je samo pomoček, v nji igra on sam, se zaje v kralja in mu z očmi in kretnjo iztrga skrivnost umora in jo vrže med dvorjane. Ob tako zastavljenem Hamletu se zavzema, da so bili vsi poskušaji, to igro zunanje modernizirati, dekadentna zabloda. Če igra g. Kohouta še na splošno označimo, moramo povedati, da je to res plemenita drska umetnost, ki kolektivno izraža plastiko, muziko in mimiko. Plemenita govorica, ki se zna prelivati v mnogoterih niansah izmerjena kretnja, ki je vsak njen izraz ritmično zakrožen in mimika, ki jo navdahne vsak gibljivi duh. Dasi, biti igra v sedobnem naglem teku, se vendar vsaka misel izgraja v pravo situacijo in ple-

menit patos, redkokje v samo teatraliko. Gosp. Kohout sicer še ni dovršen igravec, a da je velik igravec smo se prepričali vsi — ker on Hamleta živo razume. V tej igri se izgubi marsikateri tradicionalni sentenčni akcent, zato pa je splošno pojmovanje res današnje. — Gledalčeve je bilo natlačeno polno; posebno so se v obilnem številu udeležili predstave ljubljanski Čehoslovaki in mnogi izbrani gledališki občinstva ter so prirejali gostu dolgotrajne pozdrave. Uprava Narodnega gledališča in mestna občina sta gostu poklonili vence, ki jih je v polni meri zaslužil. Gosp. Kohout je zapustil v Ljubljani lep spomin nase. F. K.

P. Secchi

26. febr. 1878 je umrl Angelo Secchi, eden najslavnejših astronomov 19. stoletja. Secchi je bil rojen 29. junija 1818 v Reggio Emilia. Ze s 15. letom starosti je vstopil v jezuitski red in se tu posvetil matematičnim in fizikalnim naukom. Leta 1847 je bil posvečen v mašnika, radi revolucije odšel v Anglijo in Severno Ameriko, se potem vrnu v Italijo in l. 1850 postal ravnatelj zvezdarne v Rimu.

Svoje življensko delo je P. Secchi posvetil raziskavanju sonca in svoja opazovanja zbral v velikem epohalnem delu »O soncu« (Le Sole). Njegovi sta tudi iznajdbi heliospektroskopa, ki s pomočjo spektralne analize omogočuje raziskavanje zvezd in pa meteorografa, s katerim se vsi meteorološki pojavi (pritisk zraka, temperatura, smer in moč vetra, mokrota zrak in padavine) dajo predočevati s krivuljami.

P. Secchi je večkrat izjavljal, da je tekom vsega znanstvenega delovanja zasledoval cilj, da do evidence dokaže, kako se znanost in krščanska vera medseboj čudovito zlagata. P. Secchi je bil naravnost otroško veren.

Tehnika

Veleelektrarna Klingenberg

Lani je bila dograjena ena največjih kaloričnih central v Evropi: veleelektrarne Klingenberg v Rummelsburgu pri Berlinu, ki oskrbuje dober del Berlina z električno energijo. Ta naprava spada med najmoderneje in najbolj velikiopotezno urejene elektrarne in sledeči podatki bodo gotovo zanimali tudi nestrokovnjake.



Vsa centrala sestoji iz siedelnih poglavitnih delov: ležišče za ogelje za napravami za dviganje in transportiranje, mlinarna, kjer se melje ogelje v prah, s katerim se kurijo kotli, kotlarni, turbogeneratorska centrala, komandni prostor, stikalno poslopje in končno razne delavnice ter poslopje za namestitve uradov.

Premog se dovaža ali po reki Sprei v čolnih po 1000 ton ali pa po železnici, ki si je nabavila nalašč za to elektrarno dva vlaka po dvajset voz. Vsak voz ima 50 ton tovarnine; koliko je to, si lahko predstavljamo, če pomislimo, da imajo naši normalni vozovi povprečno 10—15 ton tovarnine. Dva velika žerjava z 119 metrov razpentine raztovorita premog z ladij in vlakov ter ga razdelita po ležišču, ki obsega 30 tisoč kvadratnih metrov sveta in kjer je mesta za 220.000 ton premoga.

Od tu pride premog v mline. Mlinarna je visoka 38 metrov ter je v njej osem velikih mlinov, ki lahko zmlejejo skupno 100 ton premoga na uro.

Posebne črpalke tlačijo premog po ceveh v obe kotlarni. V vsaki je postavljenih osem orjaških kotlov. Ti kotli so najmoderneje konstrukcije in obstojajo v glavnem iz sistema cevi, ki so med seboj zvezane z valjastimi posodami; kljub svoji dolžini — približno 10 m — so ti valji kovani iz enega samega kosa železa. Vsak kotel ima 1700 kvadratnih metrov kurilne površine, napetost pare dosega 37 atmosfer in njena temperatura 415 stopinj C. Ako bi nanizali vse cevi enega kotla eno za drugo, bi dobili dolžino 13 kilom. Vode je v kotlu 61.000 kg, teža kotla je 360 ton. Višina uzidanega kotla znaša 23 m, dolžina 10 m in širina 14 m. Premogov prah se pilne v gorilne komore, ki so 8 m visoke, 8 m dolge in 6 m široke. Na dan požre vsak kotel 20 tisoč kg premogovega prahu, a daje do 100 tisoč kg pare na uro. Kotlarna se dviga do višine 32 m in nad vsako so po štirje dimniki, ki dosegajo 70 m višine nad zemljo. Kljub tem naravnost ogromnim dimenzijam opravljata redno službo v vsaki kotlarni le po dva uslužbenca, ki nadzorujeta s centralnega položaja električnim potom ves obrat v kotlarni.

Poleg kotlov se nahaja poslopje, kjer so razmešeni turbogeneratorji in pomožni stroji. Glavna dvorana je dolga 141,6 m, široka 25,6 m in visoka 20 m. Tu se nahajajo trije veliki turboelektrični agregati, vsak po 80.000 kilovatov. Turbine porabijo vsak po 27.000 kg pare na uro in delajo 1500 obratov na minuto. Cel agregat je dolg 22 m in 12 m širok.

Poleg tega razpolaga elektrarna še s tremi manjšimi turbogeneratorji po 10.000 kilovatov, tako, da more proizvajati pri popolni obremenitvi 270.000 kw. Generatorji proizvajajo tok napetosti 6000 voltov, ki ga pa spremenijo posebni transformatorji na 30.000 voltov. Stikala in transformatorji so zopet nameščeni v posebnem poslopju.

Tako velike naprave — pozidanega je 20 tisoč 716 kv. metrov sveta — ni mogoče prosto prebrati in voditi. Nujno pa je potrebno, da se dajejo vsa povelja z enega mesta, ker sicer bi utegnili nastati zmešnjave, ki bi imela lahko usodne posledice. V ta namen služi komandna centrala, kjer nam najrazličnejši instrumenti javljajo stanje vseh posameznih organov; obenem ga pa tudi zabeležujejo, da je vedno mogoča kontrola. Od tu se električnim potom upravljajo stikala in se tako regulira oddaja toka; od tu se dajejo povelja v kotlarno, turbinski prostor itd. Skratka, tu so možgani celega podjetja.

Posebno pozornost zasluži tudi upravno poslopje, ki ima dvanaest nadstropij — za evropske razmere skoraj nebohotičnik. Vsa poslopja so iz železne konstrukcije, le polja med posameznimi nosilci so izpolnjena z zidom.

Se nekaj števil o gradbenem delu. Odkopali so 405 tisoč kubnih metrov zemlje, porabili so 72 tisoč kub. metrov betona, zidu je 21 tisoč kub. metrov in železne konstrukcije tehtajo 18.000 ton. Material je bil dovoljen na 9000 železniških vozovih. Celokupni gradbeni stroški znašajo 64.645.000 mark. Z-t.

Wanderer automobili

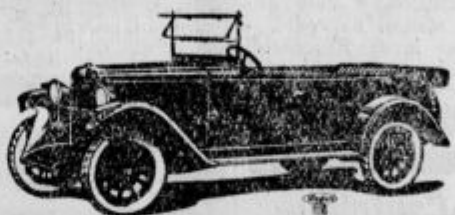
Odprti štirisedežni voz, sportni voz, Limousine in Cabriolet 6/30 in 8/40 HP

najnovejša sestava s 4 do 5 sedeži

»WANDERER« vozovi so znani po prvovrstnem materialu, največji sigurnosti in elegantni obliki.

Glavno zastopstvo za Slovenijo in Hrvatsko
PAVEL STELE, Ljubljana

Kopitarjeva ulica štev. 3



Sir H. Rider Haggard:

Kleopatra, egiptovska kraljica.

Veliko brodovje je na dano znamenje razvilo jadra in odrinilo na pot, in ker je bil veter ugoden, smo na večer drugega dne dospeli v Jopo. Oddod smo z nasprotnimi vetrovi počasi vozili ob sirijemskem obrežju, se ustavili v Cezareji, Ptolemaji, Tiru in Beritu in pluli mimo belega pobočja Libanona, vendar s cedrami proti Herakleji in preko Isuškega zaliva proti ustju Cidna. Med potjo mi je močni morski zrak jako dobro del in mi vrnil zdravje tako, da sem bil naposled skorajda tak kakoršen sem bil pred tistim bojem, samo na glavi se mi je videla bela prog, kjer me je bil meč zadel. Ko smo se bližali Cidnu in sva z Brenom sama sedela na krovu, je stotnik zapazil belo marogo, ki mi jo je njegov meč prizadejal, in iz ust se mu je izvila silna kletev. »Da bi bil ti umrl, dečko,« mi je rekel, mislim, da ne bi nikdar več nosil glave pokonci! Ej, zahrbtn je bil tisti udarec, in sram me je ob misli, da sem te bil jaz tako udaril, posebno ker si na tleh ležal in imel hrbet obrnjen proti meni! Ali veš, da sem vsak dan prišel vprašat, kako ti gre, ko si ležal med življenjem in smrtjo? In pri Taranisu sem prisegel, da pokažem hrbet tistemu mehkužnemu življenju na dvoru in se podam v domače kraje na severu, ako bi umrl.

»Ej, nikar si ne delaj skrbi, Bren,« sem mu odgovoril; »saj je bila tvoja dolžnost.«

»Mogoče! So pa dolžnosti, ki jih vrl človek ne sme storiti — nak, in tudi ako ti zapove še taka kraljica, ki je vladala v Egiptu! Tvoj udarec me je omamila, sicer te ne bi bil udaril tako. Kako pa je s teboj, dečko? Imaš neprilike s to-le našo kraljico, kaj? Zakaj te vlečejo na tem zabavnem potovanju kot sužnja seboj? Ali veš, da nam te strogo zapovedano.

da te dobro stražimo in da bomo morali s svojim življenjem plačati, ako nam uideš?«

»Da, silne neprilike, prijatelj,« sem odgovoril; »ampak ne vprašuj me dalje.«

»Ker si v najlepših letih, je gotovo, da je ženska tukaj vmes — kar prisežem — in skorajda bi uganil, za kaj gre, dasi sem preprost in bedak. Ti, dečko, kaj praviš k temu? Naveličal sem se služiti Kleopatrin in sem sit te vroče dežele, kjer je sama puščava in razkošje, ki izpodječa človeku moč in mu prazni žepe. In tako je še z več drugimi mojimi znanci. Kaj praviš k temu-le: Polastimo se ene teh neokretnih ladij in potegnimo na sever! Popeljem te v boljše deželo kot je Egipt — deželo jezer in gora in velikih gozdov prijetno vonjajočih smrek; in tam ti dotim čedno dekle, ki ti bo družica — svojo lastno nočalkinjo — močno, veliko dekle z modrimi očmi in dolgimi svetlimi lasmi, pa rokami, ki bi ti rebra polomile, ako bi jo bila volja, da te preveč močno objame. Ej, kaj praviš k temu? Popusti vendar tisto preteklost in pojdi v krasne severne kraje, kjer boš moj sin!«

Pomisljal sem nekaj časa, nato pa žalostno odmajal z glavo; dasi me je namreč neznanost mikalo, da bi šel z njim, sem se vendarle zavedal, da je moja usoda v Egiptu in da se ne smem in ne morem umakniti svoji usodi.

»Ni mogoče, Bren,« sem mu odgovoril. »Iz srca rad bi, da bi bilo mogoče, ampak veže me veriga usode, ki je ne morem prelomiti; v egiptovski deželi moram živeti in umreti.«

»Kakor je tvoja volja, dečko,« je rekel stari vojniki. »Silno rad bi videl, da bi se ti oženil med mojim ljudstvom, da bi te dobil za svojega sina. Pa dasi to ni mogoče, se zavedaj, da imaš v Brenu prijatelja, dokler sem tukaj. In še eno. Varuj se pred tisto tvojo zalo kraljico: pri Taranisu, kaj lahko pride

dan, ko si bo mislila, da veš preveč, in potem — — — tako rekoč je potegnil z roko okoli vratu. »Sedaj pa lahko noč! Še en kozarec vina, potem pa spat, kajti jutri se prične bedasto igrakanje — — —«

(Tukaj je drugi zvitek papirusa na več mestih tako raztrgan in pokvarjen, da ni mogoče dognati, kaj je napisano na njem. Kakor vse kaže, je tukaj obsegal popis Kleopatrinega potovanja po reki Cidnus do mesta Tarz.)

In — (tako se nadaljuje pisanje) — onim ljudem, ki najdejo zabavo v takih rečeh, je pogled moral v resnici biti nekaj imenitnega. Zadnji del naše galeje je bil obit s pločami zlate pene, jadra so bila iz tirskega škrlata, in srebrna vesla so se ob laktu godbe dotikala vode. Sredi ladje pod streho, ki se je lesketala od zlatega vezenja, je ležala Kleopatra oblečena kot rimska Venera — in boginja Venera gotovo ni bila lepša! — v tančici iz najfinejše svile, bele kot sneg, ki ji je bila pod prsi prepasana z zlatim pasom, na katerem so bili vrezani ljubavni prizori. Okrog nje so bili majhni rožnati dečki, izbrani zavoljo svoje lepote, ki niso imeli drugega na sebi kot kreljuti iz puha, katere so imeli privezane na ramah, na hrstu pa lok in tulec Kupida, in so ji pahljali s pahljačami iz novejega perja. Na ladinem krovu niso bili strovi mornarji, ampak ljubke ženske, nekatere oblečene kot Gracije, druge kot Nereide, ki so ravnale z vrvmi, ki so bile spletene iz svile, ter mehko prepevale ob glasu harf in udarjanju vesel. Za njeno posteljo je stal Bren z golim mečem v roki, v sijajnem oklepu in zlato čelado s kreljuti na glavi; zraven njega so bili še drugi, med njimi tudi jaz, vsi oblečeni v bogato izdelana oblačila — in jaz sem se zavedal, da sem bil v resnici suženj! Na visokem sprednjem delu so bile tudi goreče kadilnice, napolnjene z najdragocenejšim kadilom, iz katerih se je dvigal blagodišeč dim, ki je plaval v majhnih oblakih okoli ladje in za nami.

LJUDSKA KNJIZNICA iz zahodnih jugoslovanskih knjižarn v Ljubljani: 23. zvezek: A. Sheehy, Noddy, Poveri izklesane, 24. lina, 32. lina — 24. zvezek: A. Sheehy, Noddy, Poveri izklesane, 24. lina, 32. lina — 25. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 26. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 27. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 28. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 29. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 30. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 31. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 32. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 33. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 34. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 35. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 36. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 37. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 38. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 39. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 40. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 41. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 42. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 43. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 44. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 45. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 46. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 47. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 48. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 49. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 50. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 51. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 52. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 53. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 54. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 55. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 56. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 57. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 58. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 59. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 60. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 61. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 62. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 63. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 64. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 65. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 66. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 67. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 68. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 69. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 70. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 71. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 72. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 73. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 74. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 75. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 76. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 77. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 78. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 79. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 80. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 81. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 82. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 83. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 84. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 85. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 86. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 87. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 88. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 89. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 90. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 91. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 92. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 93. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 94. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 95. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 96. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 97. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 98. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 99. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 100. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 101. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 102. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 103. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 104. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 105. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 106. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 107. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 108. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 109. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 110. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 111. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 112. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 113. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 114. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 115. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 116. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 117. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 118. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 119. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 120. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 121. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 122. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 123. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 124. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 125. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 126. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 127. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 128. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 129. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 130. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 131. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 132. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 133. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 134. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 135. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 136. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 137. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 138. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 139. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 140. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina — 141. zvezek: Haggard, Haggard, Haggard, 24. lina, 32. lina —

Gospodarstvo

Manufakturna trgovina

Kakor v vseh drugih panogah, tako so se tudi razmere v manufakturni trgovini Slovenije in posebej Ljubljane napram predvojnemu času izpremenile. Kakor v drugih branžah se je tudi v tej konkurenca znatno poostila in povzročila vedno manjšo donosnost.

Pred vojno je bilo v Ljubljani 15 manufakturnih trgovin, danes jih imamo pa 65. Medtem pa se število prebivalcev v Ljubljani ni povečalo niti za 10.000. Število trgovin se je povečalo za 333 odstotkov, je danes štirikrat večje kakor pred vojno, število prebivalcev pa se je povečalo za ca. 20 odstotkov.

Istočasno se je razširila tudi trgovina po deželi. Danes ima 12 tovarov svoje potnike, ki prodajajo blago direktno brez posredovanja trgovine. Nadalje delajo trgovini konkurenco zadruga, katerih promet se prav povoljno razvija, ker dobro pazijo pri kreditiranju in tudi iz drugih razlogov. Nasproti temu znatnemu povečanju števila trgovcev in iz tega nastajajoče konkurence pa stoji dejstvo, da je danes kupna moč prebivalstva padla. Vzemimo le letošnjo sezijo v Ljubljani, ko se je bolj malo kupovalo novega blaga, predelavale pa stare obleke. Kupna moč prebivalstva je danes znatno nižja kakor pred vojno in se le počasi veča.

Zato je popolnoma umljivo, da so postale razmere v manufakturni trgovini težke.

Poleg težkih gospodarskih razlogov moramo pa ugotoviti tudi, da je mnogo povzročila tudi trgovina sama. Le malo trdijo, ki so si z izdatno in dobro reklamo povečale oddajo. Kajti nikakor ne zadostuje enkrat na leto inserirati in sicer tako, da nikdo ne bere inserata. Treba je le vprašati one trgovce, ki imajo res izkušnje z reklamo. Sami pravijo, da jim je umestna in vztrajna reklama prinesla uspeh, ko so pa nekoliko popustili, pa je promet takoj postal manjši. Na tem polju se ima naša trgovina še veliko učiti. Dobra reklama ne more biti brez uspeha.

Nadalje se trgovina premalo poslužuje skladišč. Ko pride blago, se takoj zacarini in ga začne prodajati z uspehom ali ne. Če nekaj mesecev je pa za dotično vrsto blaga sezija v kraju in blago ostane neprodano, namesto, da bi vzeli samo toliko, kolikor računajo, da bodo prodali, ostalo pa naj počaka, se blago event. prebarva in prodaja naprej. Pri velikem delu publike izprememba mode igra veliko vlogo, v prvi vrsti pri ženskah in tu je treba zlasti previdno disponirati, da ne pride blago v izgubo.

Poleg tega se je režija zvišala. Trgovci so si preuredili lokale marsikdaj v povojnih inflacijskih letih s prav velikimi stroški, in morajo zanje še sedaj plačevati velike zneske za amortizacijo in obresti.

KONKURZI IN LIKVIDACIJE

Konkurz je razglašen o imovini Ferdinanda Dečmana, mesarja in gostilničarja v Celju; konk. komisar Franc Tiller, upr. mase dr. Jurij Skoberne; prvi zbor upnikov 20. marca; prijavitelj do 1. aprila; ugotov. narok 14. aprila.

Odprava konkurza: Roman Golobiewski v Ljubljani, Stari trg 19 (ker ni kritja za stroške postopanja); Alojzij Smole, trgovec v Šmarju — Sap (ker se je sklenila poravnava); Peter Podobnik, krojač, Gorenja vas nad Škofjo Loko (ker je vsa masa razdeljena).

Potrjena poravnava: Jakob Vezjak, trgovec v Mariboru potrjena 20% poravnava z upniki.

BILANCE IN POSLOVNA POROČILA

Prastrediona — zopet 16% dividende. Iz bilance tega največjega denarnega zavoda v državi posnemamo, da se je likvidarnost zavoda znatno povečala. Gotovina je narasla od 58,8 na 60,8, vloge pri den. zavodih pa od 88,4 na 102,4 milijona Din, vrednostni papirji od 161,7 na 227,3, menice od 317,6 na 323,1, upniki pa od 193,4 na 199,3, nepremičnine od 86,4 na 100,9 milijona Din; med pasivi so narasle vloge na knjižice od 118,2 na 132,3 milijona Din, kar je znak zaupanja vlagateljev v zavod, na tek. račune so nazadovale od 171,7 na 170,5, razni upniki so se zvišali od 494,2 na 540,2 milijona Din; čisti dobiček znaša 17,4 napram 16,6 milijona Din v letu 1926. Promet je znašal lani 189, leta 1926 122 milijard Din.

Belgrajske banke. Belgrad, 21. februarja. Objavili smo že bilanco Izvozne banke, ki je največja srbska banka, za 1927. Čisti dobiček je isti kot za 1926 (6.250.000 Din). Izmed drugih bank so objavile bilance naslednje: Belgrajska založna banka kapital 12 milj., rez. 6,2, čisti dobiček 47; Eskontna banka kapital 12, rez. 3,1 milij., čisti dobiček 1.555.000 Din (1926 940.000); Mesarska banka kapital 5, rez. 1,2, čisti dobiček 1.125.000; Zlatibor kapital 3, čisti dobiček 1 (1926 850.000) milijon Din. Donos se je torej povečal kakor so se povečali tudi posli.

Lombardna posojila poštne hranilnice. Ljubljanska podružnica objavlja: »Poštna hranilnica bo odslej dajala lombardna posojila na podlagi najmanj 50 komadov obveznic 2 1/2% ratne štete, 7% državnega investicijskega posojila in 4% obveznic za likvidacijo agrarnih odnošajev v Bosni in Hercegovini, vsem osebam in ustanovam brez razlike. Na eno obveznico 2 1/2% ratne štete v nominalni vrednosti 1000 Din da poštna hranilnica 300 Din, na 1 obveznico 7% investicijskega posojila v nominalni vrednosti 100 Din da 70 Din, a na 4% obveznico za likvidacijo agrarnih odnošajev 30 Din lombardnega posojila. Obrestna mera znaša letno 7%. Poleg obresti, ki se plačujejo za 3 mesece vnaprej, se računa še za vsako tromesečje provizija 1/4%. Posojilo je kratkoročno, dovoljuje se le za tri mesece, lahko pa se vsake tri mesece podaljša.«

Občni zbor. Strojišna, lesna in kemična industrija d. d. Polzela pri Celju (bilanca 1927; volitev uprave in nadzorstva) v prostorih Jadr. podon. banke v Ljubljani ob 16 dni 21. marca. Spodnještarska ljudska posojilnica v Mariboru (8. marca ob 16 v uradnih prostorih, bilanca 1927; volitev 3 članov načelnstva in nadzorstva).

Dobave. Ravn. drž. železnice v Ljubljani sprejema do 6. marca t. l. ponudbe glede dobave 2650 komadov kaučuk zagostk; do 8. marca t. l. pa glede dobave raznih cunj in snažilne paste »Globuse«. (Strojni oddelek.) Drž. rudnik v Vrtniku sprejema do 6. marca t. l. ponudbe glede dobave raznega papirja. Komanda pomorskega arsenala v Tivtu sprejema do 12. marca t. l. ponudbe glede dobave pločevine, zakovic in železa. Vršile se bodo naslednje ofert. licitacije: Dne 28. febr. t. l. pri Intendanturi Bosanske div. obl. v Sarajevu glede dobave kvasa. Dne 8. marca t. l. pri Dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani glede dobave živil (moka, riž, suhe slive, zdrob, fižol, testenine, čaj, sladkor, olje itd.). Dne 13. marca t. l. pri ravn. drž. železnice v Zagrebu glede dobave 4000 komadov hrastovih pragov. Dne 6. marca t. l. pri ravn. drž. železnice v Subotici glede dobave stena in raznega stekla: dne 7. marca t. l. glede dobave električnega materiala; dne 14. marca t. l. pa glede dobave inventarskega materiala. Natančnejši podatki v pisarni zbornice TOI v Ljubljani.

Prva lesna borza v Berlinu. Dne 21. t. m. se je vršil prvi sestanek berlinske lesne borze.

Borza

24. februarja 1918.

DENAR.

Radi nazadovanja kurzov v Curihu (dinar je ostal neizpremenjen (9135), so tudi pri nas devizni kurzi popustili. Narodna banka je krila skoro vso potrebo (razen dela Trsta) po nižjih kurzih kakor včeraj. Največ se je trgovalo v devizah Dunaj, London in Curih. V devizi Trst je bilo tudi deloma privatno blago: zaključeno je bilo po 301.10, Narodna banka pa je dala devizo po 301.20.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi dne 24. febr. 1928

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 23. II.
Amsterdam	—	2290.00	—	—
Berlin	1356.00—1359.00	1357.50	1358.50	—
Curih	1093.50—1096.50	1095.00	1095.00	—
Dunaj	799.85—802.85	801.35	801.68	—
London	277.10—277.90	177.50	—	—
Newyork	—	56.86	—	56.89
Pariz	—	223.82	—	—
Praga	168.28—169.18	168.68	168.67	—
Trst	300.18—302.18	301.8	—	—

Zagreb. Berlin 1356—1359, Curih 1093.50—1096.50, Dunaj 799.85—802.85, London 277.10—277.90, Newyork 56.76—56.96, Pariz 222.82—224.82, Praga 168.28—169.08, Trst 300.20—302.20.

Curih. Belgrad 9.135, Berlin 123.98, Budimpešta 90.80, Bukarešt 3.20, Dunaj 73.16, London 25.34, Newyork 519.30, Pariz 20.2425, Praga 15.385, Trst 27.51, Sofija 3.75, Varšava 58.30, Madrid 88.05.

Trst. Belgrad 33.16—33.18, Curih 862.25—364.25, Dunaj 263—269, London 92.13—92.16, Newyork 18.86—18.87, Pariz 74.15—74.25.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.475, Kodanj 190.25, London 34.615, Milan 37.60, Newyork 709.60, Pariz 27.92, Varšava 79.565. — Valute: dolarji 708.20, lira 37.67, dinar 12.385, češkoslovaška krona 21.61.

Praga. Devize: Lira 178.75, Belgrad 59.35, Pariz 132.75, London 164.70, Newyork 83.74875. Dinar: Newyork 175.75, Berlin 7.965, London 277.70.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Tendencja za drž. papirje je bila v Zagrebu neenotna. 7% inv. pos. je notiralo 91.4—92, agrari zaključeni po 58.50, vojna odškodnina pa je popustila na 456—457. Na tržišču bančnih papirjev je bil položaj neizpremenjen, vendar v delnicah Jugobanke in Hipo ni bilo blaga. Tržišče industrijskih papirjev je tendiralo slabše.

Ljubljana. Celjska 164 den., Ljublj. kreditna 135 den., Prastrediona 880 den., Kred. zavod 165 den., Vevče 185 den., Ruše 265—280, Stavbna 56 den., Sešir 125 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 91.25—92, agrari 58.50, vojna odškodnina 456—457, marec 458—462, april 465 bl., dec. 480—483, Hipo 65 den., Jugo 96.25 den., Prastrediona 880—882.50, Ljublj. kreditna 135, Sečerana 520—540, Drava 570 bl., Slavonija 13—15, Trbovlje 510—530, Vevče 140—150.

Trst. Adria 204, Assicurazioni Generali 6690, Cosulich 175, Riunione adriatica A. B 2920, Tripovich 253, Split cement 266, Trž. Lloyd 688, Dalmatia 117, Oceania 93.50.

Dunaj. Podon.-savska-jadran 86.25, Živno 107.75, Hrv. esk. 5.65, Jugo 11.85, Hipo 7.95, Alpine 40.60, Leykam 10.50, Trbovlje 64.91, Kranjska industr. 41.10, Ruše 36, Mundus 177, Slavonija 1.62.

BLAGO.

Ljubljana. Les: deske smreka-jekla 24 mm večina smreke brez izpadajočih grč monte skoro paralelne fto vag. nakl. post. 1 vag. po 460; remeljni 50—50, 50—80, 80—80, 80—100 fto vag. Baška 1 vag. po 600; zaklj. 2 vag. Tendencja mirna.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt): Pšenica 78—79 kg 2% baška 390—392.50, slav. 380.50—387.50, moka 0 9 vag. bl. fto Ljubljana plač. po prejemu 530—535, oves baški zdrav rešetan 300, koruza baška febr. 287.50—292.50, marec 292.50—295, april 297.50—300, maj 302.50—305, činkvatin 297.50—305; zaključki: —. Tendencja čvrsta.

Novi Sad. Pšenica: bč. 340—345, gor. ban. 385—345, srem. 340—345; rž: neizpremenjeno; ječmen: neizpremenjeno; oves: neizpremenjeno; koruza: bč. 247.50, marec apr. 260—267.50, bela 257.50—262.50, ban. 247.50—255, marec—apr. par Vršac 257.50—265, srem. 247.50—255, srem. par. Indjija 250—255, marec—apr. 257.50—265; moka: neizpremenjeno; otrobi: neizpremenjeno; tendencja neizpremenjena. Promet: 32 vag. koruze, 40 vag. moke, 9 vag. pšenice, 2 vag. ječmena, 1 vag. ovsu, 1 vag. otrobov.

Budimpešta (terminalska borza). Tendencja slabša. Pšenica: marec: 31.42, 31.30, zaklj. 31.30—31.32, maj 32.48, 32.38, zaklj. 32.28—32.30, okt. 29.10, 30.22, zaklj. 30.16—30.18; rž: marec 29.96, 30.10, zaklj. 30.10—30.14, maj 30.34, 30.36, okt. 25.36, 25.22, zaklj. 25.20—25.22; koruza: maj 26.84, 26.86, zaklj. 26.80—26.84.

Chicago (začetni tečaji). Pšenica marec 132.62, maj 139.75, julij 131.50; tendencja obdržana; koruza: marec 94.37, maj 97.75, julij 99.87, tendencja oslabela; rž: marec 111, maj 111.50, tend. oslabela.



Gospod Modrijan na samofrcu

(Dalje.)



Med dvema palmama je ležal grič. Mehko jim bo na njem. Zadremlje Jakec brž sladko. »Zdaj dober bil bi orh kokosov, li ne?«
de Jurček Modrijan, obema v ustih taja se.



In bum! v tem hipu orh prileti na glavo Modrijanu, da kriči na usta vsa: »Avbe, avbe! in cvili, z nogami, rokami oteplje, kriči.



Takrat ves grič se dvigne, zdirja v divji dir! Je grič bil — slon, ki sladko spal je, a nemir ga Modrijanov spasil je. S hrbtna na tla tebe Jurček, slon odnese sabo druga dva.



Ko strela plane Cigumigu, ki je spal v senci samofrcu, ko mimó žival pridirja. »Hoj, hoj! kriči. Toda nič ne meni se za krič njegov preteti sgriči!



Čez čas prijoče Jurček in pove, kako se je zgodilo. Zvečeri se. Samá sedita žalostna in radijo v puščavo poje pesem žalostno.



Tedaj rjovenje strašno plane v nočni mir. »Joj, levile krikne Cigumigu. A kot zmir, se brž ovesti, samofrcu noge odvijte peresne, sebi, Jurček k čevljem... privije.



Zgodilo to se zadnji hip, ker kakor strela se grozna ver žez samofrcu je zavihetela. Zazneta se Jurček, pevec na vzmeti, en skok v zrak in že sta levu spred oči.



Sta dalje v skoke velikanske se vihtela, zdaj pevec v zrak, zdaj Jurček v tla naprej hitela. A vendar zver je znala teči še bolj urno, skakačema bila je za petami žurno.



Rošilna misel šine pevcu v glavo, k sreči v odskoku vzel kitaro je seboj. Morda posreči se mu ganiti zver. Zapoje sladko melodijo in, glej, prislunke zver, solze po licih ji spolzijo.



A brž pokaže se te srečne misli senčna plat. Prelepi Cigumigov glas privabi vso levjad. Od straha in ganutja peti Jurček zdaj prične, zatulijo vsi levi, bridko točijo solze.